

MUSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 21 sentyabr 2018-ci il Cümə № 198 (7087) Qiyməti 60 qəpik

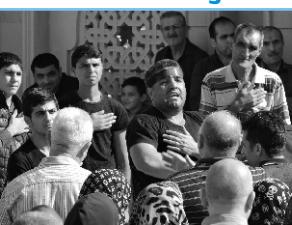
Xəbər

Deputatdan
parkinqlərlə
bağlı
ittiham

yazısı sah.4-də

Gündəm

Bakıda Aşura mərasimləri

Aşura günü ilə əlaqədar ölkədəki məscidlərdə imam Hüseyn əzadərliyi keçirilib, heç bir gərginlik olmayıb

yazısı sah.3-də

Qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün mühüm addım-prezident sərəncamının şəhəri

yazısı sah.6-də

Eldar Əzizov meriyani "silkələdi"

yazısı sah.14-də

Bu gün Azərbaycan Parlamentinin 100 illiyi ilə bağlı tədbir keçiriləcək

yazısı sah.2-də

Kəlbəcərli girovların dəyişdirilməsi bu səbəbdən alınmur

yazısı sah.11-də

İran yenidən ABŞ-in hədəfində - regionala təhlükə

yazısı sah.8-də

Rəsmi Bakı xarici siyasetdə yeni müttəfiqlər və dostlar axtarır

yazısı sah.9-də

BMT görüşü ərəfəsində düşmən təxribatları - İrəvan danışçıları pozur

yazısı sah.10-də

Quşçuluq sahəsində işbazlar "iş başında"

yazısı sah.12-də

Dünyanın hansı ölkələrində narkotik istifadəsi azaddır - ilginc səbəblər

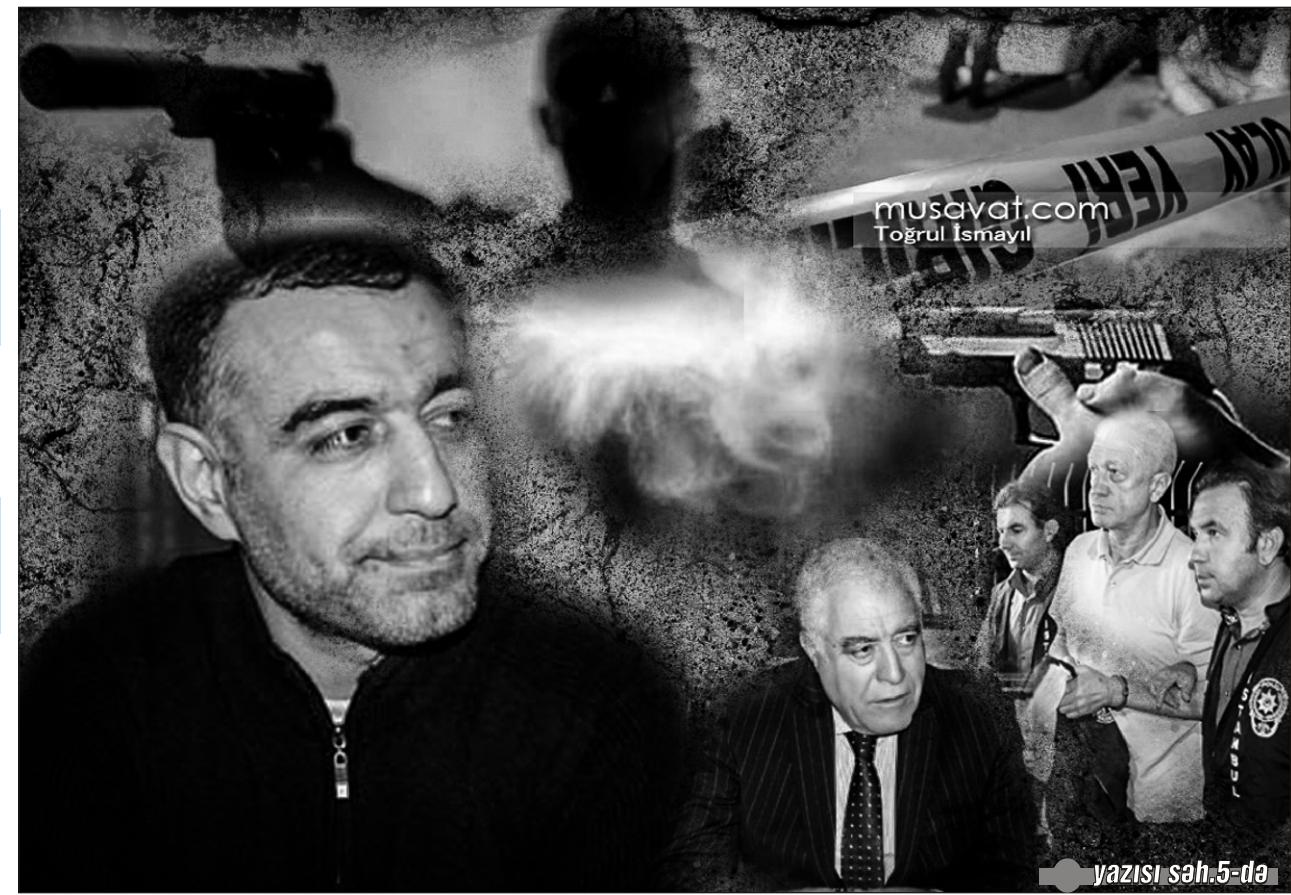
yazısı sah.13-də

Bank kreditlərinin "yüksek faiz" bələsi: ekspert çıxış yolunu göstərdi

yazısı sah.14-də

İLYAS İSMAYILOVUN OĞLU ÜÇÜN KİLLER POLKOVNIK-ÜC GÜLLƏNİN ÜC SİRRİ...

Qətli töredən sabiq polis Gözəl Dəmirovun Etimad İsmayılova Belarusda birgə iş görmək adı altında aldığı külli miqdarda borcu qaytarmadığı deyilir; partiya sədrinin oğluna iki güllə vurduqdan sonra "kontrolniy vistrel"ə niyə ehtiyac olub? Tanıyanlar Dəmirovu "dəmir adam" kimi xarakterizə edir və...

musavat.com
Toghrul İsmayılov

yazısı sah.5-də

NATO-dan Azərbaycana mühüm dəstək - müharibə haqqımız tanınır

Putinin Bakı səfəri ərəfəsində dünyada ən güclü hərbi-siyasi alyansdan önemli mövqə: "Ərazi bütövlüyü bizim üçün vacibdir"; Hikmət Hacızadə: "Bu halda, həm Rusiya Ermənistanın arxasından qaçacaq, həm də Qərb..."

yazısı sah.11-də

Qüdrət Həsənquliyev:
"Növbədən kənar parlament seçimləri qərarı olsa, partiya olaraq bunu dəstəkləyəcəyik"

yazısı sah.6-də

Əkrəm Əylisli:
"Azərbaycanın mənafeyini heç bir xarici ölkədə tapdamaram"

yazısı sah.7-də

Novruz Əmī dəfn edildi

yazısı sah.6-də

Prezident Ramil Usubovu mükafatlandırdı

Xəber verildiyi kimi, Azərbaycan Polisinin yaranmasının 100 illiyi münasibətilə Azərbaycan Respublikasında ictimai təhlükəsizliyin və asayişin təmin edilməsinə, cənayətkarlıq qarşı mübarizədə xüsusi xidmətlərinə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 29 iyun tarixli sərəncamı ilə daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubov 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilib.

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) mətbuat xidmətindən modern.az-a verilən məlumatə görə, öten gün prezident İlham Əliyev yüksək dövlət mükafatını - 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordenini daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubova təqdim edib.

Avropa Məhkəməsi Ermənistən əleyhinə qərar çıxardı

Dünən Avropa İnsan Haqları Məhkəməsi (AİHM) 2008-ci ilin 1 mart hadisələri ilə əlaqədar "Muşəqa Sqatelyan Ermənistana qarşı" işi üzrə qərar çıxarıb.

Virtualaz.org yerli KİV-ə istinadən bildirir ki, AİHM Ermənistandakı

mart qırğını zamanı zərərəçəkmiş Muşəqa Sqatelyanın şikayətini təmin edib və ona qarşı Ermənistənən güclü strukturları tərəfindən qəddar münasibət göstərildiyini, effektiv istintaq aparanmadığını və Sqatelyanın həbsinin qanunsuz olduğunu təsdiqləyib.

Avropa Məhkəməsinin çıxardığı qərarda təqsirləndirilən tərəf kimi Ermənistən hakimiyəti 3 ay ərzində ittihamçı tərəfə - Ermənistən vətəndaşı Muşəqa Sqatelyana vurduğu maddi ziyanın kompensasiyası edilməsi üçün 15 min 600 avro məbləğində təzminat, məhkəmə xərcləri üçün isə 5 min avro pul ödəməlidir.

Qeyd edək ki, Muşəqa Sqatelyan 2008-ci ilin fevralindəki seçkilərdən sonra Serj Sərkisanın prezident seçilməsinə qarşı keçirilən 1 mart kütülevi etirazlarında iştirak etdiyinə görə həbs olunub. Həmin etirazları dağıtmak üçün Ermənistənən güclü strukturları odlu silahdan atəş açaraq 10 nəfər dinc nümayişçini öldürüb. Sqatelyanın Ermənistən dövlətinə qarşı AİHM-ə şikayəti ona qarşı məhkəmə prosesinin qeyri-şəffaf aparılması və qanunsuz həbsi, o cümlədən Ermənistən polisinin zorakılığı ilə bağlıdır.

Rusiya Suriya sahillərində hərbi əməliyyatlara başlayıb

Rusiya Suriya sahillərində hərbi əməliyyatlara başlayıb. Türkiyə KİV-ləri xəbər verir ki, bir həftə ərzində havaya məkməni və dəniz nəqliyyatı xətti bağlı olacaq.

Qeyd edək ki, sentyabrın 17-dən 18-nə keçən gecə Aralıq dənizi üzərində Rusyanın "Il-20" tipli hərbi təyyarəsi Suriyanın Hərbi Hava Müdafiə Qüvvələri tərəfindən səhvin vurulub. Hadişə Latakya əyalətindəki hərbi obyektlərə İsrail aviasiyasının hücumunu dəf edərək baş verib.

Təyyarenin vurulması nəticəsində Rusyanın 15 hərbçisi ölüb.

Rusyanın müdafiə naziri Sergey Şoyqu israilli həmkarı Aviqdor Libermanla telefon danışığı zamanı bu hadisəni cavabsız qoymayacaqlarını və uyğun addım atacaqlarını bildirib.

Bu gün Azərbaycan Parlamentinin 100 illiyi ilə bağlı tədbir keçiriləcək

Yubiley tədbirinə 150 ölkədən parlament nümayəndə heyəti qatılacaq

Bugün Azərbaycan Parlamentinin 100 illiyinə həsr edilən təntənəli iclas keçiriləcək. Yubiley mərasimi Milli Məclisin inzibati binasında təşkil ediləcək. Prezident İlham Əliyevin də tədbirdə iştirak edəcəyi gözlənilir. Yubiley tədbirinə 150 ölkədən parlament nümayəndə heyəti qatılacaq. Tədbirdə 14 ölkənin parlament sədri, 13 ölkənin parlament sədrinin müavini, 11 ölkənin isə parlamentlərərəsi işçi gruppaları iştirak edəcəklər.

Milli Məclisin mətbuat kətibü Akif Təvəkküloğlu "Report" açıqlamasında deyib ki, təntənəli iclasda Türkiye, Səudiyyə Ərəbistanı, Gürçüstən, Əfqanıstan, Küveyt, Bəhreyn, Bosniya və Herseqovina, Bolqarıstan, Cibuti, Indoneziya, Pakistan parlament sədrleri səviyyəsində təmsil olunacaq: "Əlavə bir neçə ölkə də var ki, onların da sədr səviyyəsində tədbire qatılmaşı gözlənilir. Yubiley tədbirinə Rusiyanın, İranın, Macarıstanın, Polşanın, Serbiyanın, Monteneqronun, Çexiyanın, Qazaxistanın, Özbəkistanın, Tacikistanın, Vyetnamın parlament sədrlerinin müavini

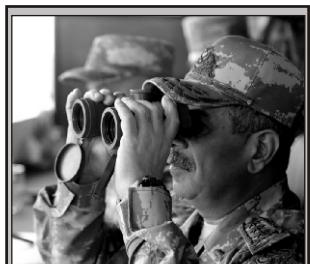
qatılacaqlar".

A.Təvəkküloğlu qeyd edib ki, təntənəli iclasa ATƏT Parlament Assambleyasının, Türkilli Ölkələrin Parlament Assambleyasının (Türk PA), Qaradeniz İqtisadi Əməkdaşlıq Teşkilatının Parlament Assambleyasının (QDİT PA), Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Parlament Assambleyasının (MDB PA), Avropa Parlamenti, GUAM (Gürcüstan-Ukrayna-Azərbaycan-Moldova) Parlament Assambleyasının nümayəndələri de qatılacaq.

Sentyabrın 20-də prezident İlham Əliyev ölkəmizə səfərə gələn Cibuti Milli As-

sambleyasının sədri Mehəmməd Əli Humədi, Oman Dövlət Şurasının sədri Yahya bin Məhfuz Əl-Munzirini, Küveyt Millət Məclisinin sədri Mərzuq Əli el-Ğanımı, Pakistan Senatının sədri Məhəmməd Sadiq Səncarını, Bolqarıstan Milli Assambleyasının sədri Tsveita Karayançevanı, Qırızıstan Joqorku Keneşinin sədri Das-tanbek Cumabekovu, ATƏT Parlament Assambleyasının prezidenti George Tseretelini, Misir Nümayəndələr Palatasının sədrinin birinci müavini Mahmud Əhməd Şerifi qəbul edib.

□ Cəvənşir Abbaslı
"Yeni Müsavat"

Zakir Həsənov təlimləri izlədi

Azərbaycan ordusunun genişmiyyətli təlimlərinin planına uyğun olaraq müxtəlif poliqonlarda və müasir avadanlıqla təchiz edilmiş təlim sahələrində gündüz vaxtı döyüş atışları icra olunub.

Müdafıə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumatə görə, motoatıcı, tank, raket-artilleriya, zənət-raket bölməleri, hava hücumundan müdafiə vasitələri, aviasiya, eləcə də digər birləşmələr silah və texnikanın tətbiqi ilə təlim-döyüş tapşırıqlarını yerine yetirib.

Müasir ümumqoşun döyüşünün prinsiplərinə riayət edilməklə, mürekkeb rəlyef şəraitində və şərti düşmənin ehtimal olunan fəaliyyəti nəzərə alınaraq qoşunların, eləcə də idarəetmə sistemlərinin qarşılıqlı əlaqədə effektiv tətbiqi həyata keçirilib. Təlimlərdə həmçinin hava desantının döyüş tətbiqi üzrə tapşırıqlar da icra olunub.

Müdafıə Nazirliyinin rəhbərliyi təlimlərə cəlb olunan qoşunların peşəkarlığını və şəxsi heyətin hazırlığını yüksək qiymətləndirib.

"Nar" İsmayıllıda 4G şəbəkəsini qurdı

Ölkənin ən gənc mobil operatoru olan "Nar" yüksək keyfiyyətli 4G şəbəkəsini bölgələrdə sürətlə artırmağa davam edir. 4G şəbəkəsinin istifadəsi növbəti region İsmayıllı oldu. Bununla da İsmayıllıda 2G, 3G, 4G baza stansiyalarının ümumi sayı 68-ə çatdı. Nəticədə İsmayıllı sakinləri keyfiyyətli və yüksək sürətli mobil rabitə xidmətləri ilə təmin edilir.

Hazırda "Nar" 4G şəbəkəsinin əhatə dairəsini bütün Azərbaycan boyunca sürətlə genişləndirir və ölkədə ən geniş 4G şəbəkələrindən birinə malikdir. Bölgələrə xüsusi diqqətlə seçilən mobil operator, 4G xidmətini təkcə Bakı və Abşeron ərazisində deyil, bölgələrdə, şəhər və rayon mərkəzlərində də təqdim edir. Aparılan şəbəkə işlərinin nəticəsi olaraq 37 bölgə "Nar" 4G şəbəkəsi ilə əhatə olunub. Hazırda ölkə ərazisində 1326 sayda 4G, 2645 sayda isə 3G baza stansiyaları fəaliyyətdədir. Bununla da "Nar" abunaçılərinin böyük bir qismi yüksəksüretli internete çıxış əldə edib. 4G keyfiyyəti ilə yanaşı "Nar"-ın təkli etdiyi sərfli qiymətlər abunəçilərin mobil internetdən daha çox istifadəsinə şərait yaradır.

Mobil operatorun şəbəkəsi haqqında ətraflı məlumatı nar.az saytından əldə edə bilərsiniz.

Tramp Paşinyanla görüşməyəcək

Nyu-Yorkda keçiriləcək BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyasında ABŞ prezidenti Donald Trampla Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan arasında görüş gözlənilmir.

Virtualaz.org yerli KİV-ə istinadən bildirir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Ermənistən xarici işlər naziri Zohrab Mnatsakanyan deyib.

"Paşinyan-Tramp görüşünün təşkili üçün müəyyən vaxt lazımdır. Biz ABŞ rəhbərliyi ilə bunun üzərində işlər aparırıq", - Mnatsakanyan deyib.

Bundan önce Ermənistən mətbuatının yaydığı məlumatə görə, Paşinyan Nyu-Yorkda keçiriləcək BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyasında iştirak etmək məqsədilə sentyabrın 23-də ABŞ-a səfər edəcək.

Sentyabrın 20-də Azərbaycanda Məhərrəm ayının onuncu günü, Aşura qeyd olunub. Aşura günü ilə əlaqədar ölkədəki məscidlərdə İmam Hüseyn əzadərlığı keçirilib. Yüzlərlə insan məscidlərə gələrək mərasimlərde iştirak edib, şəhid İmam Hüseyni (ə) və onun silahdaşlarını anıtlar. Keçirilən məclislərde xütbələr oxunub, Kərbəla qiyamının fəlsəfəsindən və İmam Hüseynin (ə) həyatı və şəxsiyyəti barədə danışılıb.

Məlumat üçün qeyd edək ki, Məhərrəm ayının əsas hadisəsi Aşura və ya Kərbəla hadisəsidir. Hicrətin 61-ci ili (Miladi təqvimlə 680-ci il) məhərrəm ayında İraqın Kərbəla çölündə baş verən qanlı hadisələr bütövlükdə İslam təqvimində ən mühüm hadisələrdən biridir. Məhərrəm ayının 10-cu (ərəbcə "əşərə"- Aşura) günü İslam Peyğəmberi həzret Məhəmmədin (s.ə.s.) nəvəsi, İmam Əlinin (ə) və Həzret Fatimənin oğlu İmam Hüseyn (ə) ailə üzvləri və tərəfdarları ilə birlikdə Kərbəla çölündə şəhid olub. Kərbəla çölündə hökmət qoşunları İmam Hüseyn (ə) və 72 tərəfdarından ibarət qrupu mühasireyə alıb. İmam tərəfdarları 10 gün davam edən mühasirənin 3 gününü susuz qalıblar. Nəhayət, məhərrəm ayının 10-da Kufə valisinin qoşunları hücum edərək İmam Hüseyni (ə) iki oğlu, qardaşı, qardaşı oğlu, bacısı oğlanları da daxil olmaqla, 72 tərəfdarı ilə birlikdə şəhid edirlər. Kərbəla şəhidlərinin kəslimiş başları əsir götürülmüş aile üzvləri ilə birlikdə Kufəyə, sonra isə şəhərləri gəzdirməklə Dəməşqə aparılır. Müsəlmanlar bu hadisədən böyük üzüntü keçirərək Peyğəmber (s.ə.s) nəvəsinə yas tuturlar. Sonradan bu mərasimlər hər il davamlı olaraq keçirilir.

Aşura ilə bağlı görülən təhlükəsizlik tədbirləri

Aşura günü ilə bağlı məscidə axın edən yüzlərlə insanın təhlükəsizini korumaq üçün güclü strukturları gücləndirilmiş iş rejiminə keçiblər. Təhlükəsizlik tədbirlərinin alınması, məscidlərin qarşısında avtomobillerin saxlanmasına nəzaretlə bağlı hələ Aşuraya bir gün qalmış müvafiq qurumlar çağırış yayıb, insanları qaydalara əməl etməyə səsləmişdilər. "Yeni Məsavat"ın reportor qrupu "Təzəpir" məscidinə yollanıb dini mərasimlərdə iştirak edib.

Müşahidə etdik ki, məscidə gələn şəxslər çağırışlara əməl edib, daha çox ictimai nəqliyyatdan istifadə ediblər. Bunun nəticəsində "Təzəpir" məscidinin qarşısında hər hansı bir avtomobil tixaci, narahatlıq yaşanmayıb. Eyni zamanda Dövlət Yol Polisinin əməkdaşları məscidin qarşısında post qurub,

Bakıda Aşura mərasimləri

Aşura günü ilə əlaqədar ölkədəki məscidlərdə İmam Hüseyn əzadərlığı keçirilib, heç bir gərginlik olmayıb

hərəkətə nəzarəti tənzimləyirdilər.

"Təzəpir" məscidinin girişlərində yüksək səviyyədə təhlükəsizlik tədbirləri görüldüb. Belə ki, məscidin qapısından içeri keçən hər kes Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən yoxlanılıb, onların çantalarına baxış keçirilib. Məscidə gələnlərin içərisində qadınların da olduğunu nəzərə alıb, giriş qapılarda qadın polislər xidmət aparıblar. Eyni za-

manda məscidin içərisində də polis nəfərləri daxili təhlükəsizliyə nəzarət edib, insanların rahat şəkildə dini ibadətlərini etmələrinə imkan yaradıblar.

"Bizim Aşura ilə bağlı fətvamız var. Fətvada bəzi məsələlərə riyət olunmalıdır. Baş yarmaq, zəncir vurmaq, qan çıxarmaq kimi məsələlər olmasa, yaxşıdır. İmam Hüseyn özü də buna razi olmazdı".

Bunu Qafqaz Müsəlman-

lar İdarəsinin sədri Allahşükür Paşazadə deyib.

Şeyx bildirib ki, bu gün Azərbaycanda heç bir məhdudiyyət yoxdur:

"Bəzi insanlar qəbul etdiyimiz fətvaları bəzən məhdudiyyət kimi

qəbul edirlər və məhdudiyyət kimi təqdim edirlər. Azərbaycan dövləti və onun rəhbərliyi dindarlar üçün bütün şərait yaradıb. Məscidlərimiz təmir olunur, eyni zamanda Azərbaycanda baş-

yüksək səviyyədədir. Azərbaycanda din-dövlət münasibətləri yüksək səviyyədədir".

Zənciri qıra bilməyənlər...

"Təzəpir" məscidində səhər satlarından bir qrup dindar mərsiye deyib, sinə vurublar. Getdikcə onların ətrafinda xeyli sayıda insan toplasılıb və saat 12 radələrində meydənin mərkəzində 5 nəfərin zəncir vurdugu müşahidə edilib. "Təzəpir" məscidi-

dində zəncir vuran şəxslər və onların etrafında olan dindarlar jurnalistləri, fotografları yaxına buraxmayıb, çəkilişə manə olublar. Ümumiyyətdə isə Aşura mərasimində hər hansı bir təxribat və xoşagelməz hallar yaşanmayıb. "Təzəpir" məscidinin içərisində din xadimləri moizələr deyib, mərsiye oxuyublar.

Saat 12-də isə "qətl sindiqdan" sonra məscide gelən hər kəs bir-birinə manə olmadan, sakit şəkildə "Təzəpir" in ərazisini tərk ediblər.

Qanını və malını bağışlayanlar

Aşura günü Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin təşəbbüsü ilə qanvermə aksiyası keçirilib. Əvvəlki illərdə fərqli olaraq vətəndaşların istəklərini nəzərə alıb regionlarda da analoji aksiyalar təşkil olunub. Ümumiyyətdə 24 rayonda (28 yerdə) keçirilən qanvermə aksiyasının 20-si məscidlərdə, 8-i isə Mərkəzi Xestəxana şəraitində həyata keçirilib. Tədrük olunan qan və qandan hazırlanan preparatlardan hemofiliyalı və talassemiyalı, həmçinin qana ehtiyacı olan bütün xəstələrin müalicəsində istifadə olunacaq.

"Təzəpir" məscidində də qanvermə aksiyası təşkil edilib və xeyli sayıda insan növbəyə durub, xeyriyyə məqsədilə qan verib. O cümlədən, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri şeyxlişəm Allahşükür Paşazadə və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı, Milli Məclisin deputati Cavanşir Paşazadə, ölkədə fəaliyyət göstərən dini konfessiyaların rəhbərləri də aksiyaya qoşulublar. Saat 12-də məlumat yayıldı ki, Aşura günü ilə əlaqədar 3189 nəfər könlüllə olaraq qan verib. Bu şəxslərdən ümumiyyətdə 1435 litr qan tədrük olunub. Xatırladaq ki, könlüllü qanvermə aksiyaları, Məhərrəmlik ayı boyunca davam edəcək.

Qan verənlərlə yanaşı yol boyu ehsan verənlər də olub. Küçə kənarında stol qoyub çay dəmləyib şirniyyatla birlikde insanlara paylayan Qafur adlı şəxs bildirdi ki, hər il bu şəkildə ehsan verir:

"Aşura günü ilə bağlı olaraq hər il saat 10-dan axşam saatlarına qədər bu cür ehsan veririk. Daha çox imkansız şəxslərin, ehtiyacı olan insanların ehtiyaclarını ödəməyə çalışırıq. Allah yolunda əlimizdən gələn budur və bunu da edirik. Arzu edirəm ki, hər kəs Allah yolunda imkansızlıqlara əl tutub, ehtiyacı olanlara yardım etsin. Belə olarsa milletimiz de bir olar, cəmiyyətimiz də".

Onu da qeyd edək ki, bəzi məscidlərdə Aşura mərasimlərinə Şeyxin tapşırığı ilə uşaqlar buraxılmayıb.

□ ƏLİ RAİS,
"Yeni Məsavat"
Fotolar müəllifindir.

İlkə başçısının 6 iyulda imzaladığı fərmanla Bakı şəhərinin inzibati ərazi-sində, parklanma, habelə dayanma və durmanın qadağan edildiyi yerlərdə inzibati xəta törədilməsinə görə elektron protokolların tərtib edilməsi məqsədilə foto və ya video qeydiyyat funksiyalarına malik xüsusi texniki vasitələrin quşasdırılması Bakı Nəqliyyat Agentliyinə (BNA) həvalə edilib. Bu fərmana görə, iniyədək Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin səlahiyyətində olan parkinglər de BNA-nın nəzarətinə verilib.

Hazırda Bakının bir çox yerlərdə parkinq üçün nəzərdə tutulan ödəniş terminalları işləmir. Əvəzində özünü Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin eməkdaşı kimi təqdim edən, əlində xüsusi səyyar aparat olan şəxslər avtomobilini park etmek istəyən sürücülərin başının üstünlər kəsdirib 1 saat üçün ən azı 50 qəpik, yada 1 manat ödəniş tələb edirlər. Əger 1 manat ödəniş edib avtomobili 2 saat ərzində müəyyən olunan yerdə saxlayıbsınızsa, eləvə olaraq 1 manat da ödəməlisiniz.

Məsələ ilə bağlı modern.az-a danışan Bakı Nəqliyyat Agentliyinin metbuat xidmətinin eməkdaşı Mais Ağayev sözügedən şəxslərin BNA-nın eməkdaşı olmadığını bildirib:

"Hazırda Bakı Nəqliyyat Agentliyi ilə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti arasında təhvil-təslim prosesi gedir. Parkinglər nəzarət bizi veriləs də, təhvil-təslim prosesi yekunlaşmadığından hələlik tam olaraq, BNA-nın balansında deyil".

BNA rəsmisi sürücülərdən parkinq haqqı alan şəxslərin hansı qurumun eməkdaşı ol-

Deputatdan parkinglərlə bağlı ittihad: "İcra hakimiyyətinin eməkdaşları ciblərini doldurur"

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin səlahiyyətində olan parkinglər BNA-nın nəzarətinə verilib, amma...

Cingiz Qənizadə

duqlarını bilmədiyi vurğulayıb ve bunun qanunsuz olduğunu

diqqətə çatdırıb.

"İndiki halda parkinq üçün ödəniş tələb edilməsi qanunaziddır"

Milli Məclisin Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Cingiz Qənizadə modern.az-a deyib ki, təhvil-təslim işlərinin aparıldığı bir vaxtda vətəndaşlardan ödəniş tələb edilməsi tam qanunsuzdur:

"İllərdir bu sahədə xeyli qanunsuzluq, özbaşınalıq, nezərtsizlik hökm sürür. Düşünürəm ki, səlahiyyətlərin Bakı Nəqliyyat Agentliyinə verilməsi

lə nəzarət mexanizminin gücləndirilmesi nəzərdə tutulub. Ümumilikdə parkinq məsələsinde yaranan problemlər təktərefli deyil. Bəzi sürücüler tərəfindən avtomobilərin parkinq üçün müəyyən olunan və olunmayan yerlərdə saxlanılmasının gedis-gelişə maneə yaratması halları da müşahidə edilir. Mən səlahiyyətlərin Bakı Nəqliyyat Agentliyinə verilməsi məsələsi bağlı kiçik araşdırma aparıdım. Bələ məlum oldu ki, bu cür qaydalara nəzarət etmək de BNA-ya verilir. Mən düşünürəm

binanın arasında maşınların ikitirəflə şəkildə saxlanılmasından insanlar eziyyət çəkir, əsəb və sarsıntı keçirirlər. Ümumiyyətə, bir qurumun məktəblərin, bağçaların, binaların giriş-cixışında bu cür qanunsuz və səliqəsiz parklamalara nəzarətin öhdəsindən gələ biləcəyinə məndə şübhə var".

Parkinglərdə ödəniş məbləğini kim müəyyən edir?

Ç.Qənizadə parkinqlərde ödənişlərin məbləğinin müəyyən olunmasının mübahisə do-

tik getirdiyi məlum deyil.

Sonuncu dəfə Xəyalə Qasimova narkotik getirəndə həyat yoldaşı onu havaya limanında qarşılamağa gəlib. Lakin Qasimova saxlanılan zaman narkotiki ərinin

sifarişi ile getirdiyini deyib. Elə həmin vaxt hüquq-mühafizə orqanlarının eməkdaşları Emini de saxlayıblar.

□ İlkin MURADOV,
Musavat.com

Narkotikə görə həbs edilən ər-arvad hakim qarşısında

Bədənində narkotik gətirən qadını əri hava limanında qarşılayacaqmış...

Türkiyədən Azərbaycana narkotik gətirmək istəyərək hava limanında həbs edilən ər-arvad hakim qarşısına çıxılıb.

Musavat.com xəber verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsindən qacaqmalçılıq yolu ilə ölkəyə narkotik gətirmək ittihamı ilə həbs edilən Emin Məmmədov və arvadı Xəyalə Qasimovanın (ad və soy ad şərtidir) cinayət işi üzrə məhkəmə iclası keçirilib.

Hakim Səbahi Hüseynovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə şadid qismində Beynəlxalq Hava Limanında eməliyyat axtarış səbəsindən eməkdaşı Fuad Orucov ifadə verib.

Şahid bildirib ki, xidmətdə olan zaman bir xanımın Türkiyədən Azərbaycana narkotik madde gətirilməsi ilə bağlı eməliyyat məlumatı elə edib.

Fuad Orucov bildirib ki, qadın saxlanılan zaman özünü narahat hiss edərək şübhəli aparırmış: "Üzerində və əşyalarına baxış keçirdik. Bir şey tapılmadı. Daha sonra onun tibbi müayinə otağına aparıb, rentgəndən keçirəcəkdir. Qeyd edək ki, Dövlət Gömrük Komitəsinə daxil olan məlumat əsasında İstanbul-Bakı avi-

ve xanım eməkdaşlara narkotiki təqdim etdi".

Məhkəmədə hal şahidi Aygün Abdulova da ifadə verib. Hava limanında xadime kimi çalışan Abdulova söyləyib ki, gömrük işçiləri onu çağıraraq hal şahidi olmasına isteyiblər: "Mən də razılaşdım. Qarnından xeyli dərman çıxdı".

Məhkəmə prosesi sentyabrın 25-də davam edəcək.

Qeyd edək ki, Dövlət Gömrük Komitəsinə daxil olan məlumat əsasında İstanbul-Bakı avi-

areysi ilə gələn Azərbaycan vətəndaşı olan xanım sənəsinin Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeropordunda gömrükçülər tərəfindən nəzarət götürüb. Həmin şəxs gömrük nəzarətdən keçən zaman üzərində şəxsi yoxlama aparılması üçün yoxlama otağına dəvət olunub. Yoxlama zamanı onun əynindəki üst və alt palṭalarında qanuluna qadağan edilən əşyalar aşkar edilməsə də qadın özünü narahat hiss etməsi və şübhəli aparması gömrükçülərin qadın hazırlı ev dustaqlığındadır.

Bildirək ki, Xəyalə Qasimova Türkiyədən tək gelmiş. O, biznes məqsədilə Türkiyəyə dəfələr səfər edib. Amma onun da əvvəlki səfərlərində də narko-

Oğrunu döyən market işçiləri saxlanıldı

Bir neçə gün əvvəl Xətai rayonu General Şixlinski küçəsi 2 sayılı ünvanda yeləşən marketdən 20 manat döyərində yağı oğurlayan Timurbulatov Dmitri Vladimiroviç homin məğazanın işçiləri tərəfindən saxlanıldı. Mağaza rəhbərliyi və satıcılar oğurluq hadisəsi barədə polise məlumat verməyərək homin şəxsin bədənin müxtəlif yerlərinə qəsdən təpik və yumruqla vuraraq xuliqanlıq ediblər.

DİN-in metbuat idmətindən musavat.com-a verilən məlumatla göre, ictimai asayı pozaraq xuliqanlıq etməkdə şübhəli bilinən mağazanın icraçı direktoru Anar İsayev, satıcılar Tahir Rəşidov və Elşən Məmmədov Xətai Rayon Polis İdarəsinin eməkdaşları tərəfindən müəyyən edilərək saxlanılıblar. Araşdırma zamanı məlum olub ki, mağazadan oğurluq edilməsini əvvəlcə satıcılar aşkar ediblər. Onlar mağaza direktoruna məlumat verib D.Timurbulatovu saxlayılandan sonra onu xuliqanlıq zəminində döyüblər.

Faktla bağlı Xətai Rayon Polis İdarəsinin İstintaq Şöbəsində Cinayət Məcəlləsinin 221.2.1 (xuliqanlıq, bir qrup şəxs tərəfindən töredildikdə) maddəsi ilə cinayət işi başlanılib. Qeyd edilən hadisə ilə bağlı müvafiq istintaq hərəkətləri davam etdirilir.

□ Musavat.com

Sentyabrm 19-da axşam Ədalət Partiyasının sədri, sabiq ədliyyə naziri İlyas İsmayılovun oğlu Etimad İsmayılov Türkiyədə qətlə yetirilib. E.İsmayılov tanınmış jurnalist Sevil Nuriyevanın həyat yoldaşıdır. E. İsmayılov həm də atasının rəhbəri olduğu Ədalət Partiyasında sədrin xarici əlaqələr üzrə müavini vəzifəsini tutub.

Hadisənin təfərrüati haqqda ilkin məlumatda bildirilir ki, onu şərki, Azərbaycan DİN-in sabiq polkovniki Gözəl Dəmirov öldürüb. İlkin məlumatda deyildi ki, E.İsmayılovlə G.Dəmirovun birgə inşaatçılıq işi olub.

Hadisə baş veren gün onlar axşam saatlarında E.İsmayılovun ofisində görüşüb. Birlikdə çay içen şeriklər arasında az sonra mübahisə yaşa-nıb. Bundan sonra Dəmirov silahını çıxaraq İsmayılovu qətlə yetirib. E.İsmayılova iki gülle başına vurduqdan sonra 3-cü gülənləni də ürəyindən atıb.

E.İsmayılovu vurduqdan sonra onun işçilərini silahla təhdid edərək, ofisindən qaçıb. E.İsmayılov xəstəxanaya çatdırılsa da, həyatını xilas etmək mümkün olmayıb. 3 saat sonra isə Gözəl Dəmirov və sürücüsü Beşiktaşda polis tərəfindən saxlanılıb. Cinayətdə istifade olunan silah polis tərəfindən götürülüb.

Qətlin iki motivi və üç gülə...

Qətlin motivi haqda üç versiya səsləndirilir. Birinci iddiaya görə, G.Dəmirovun E.İsmayılova borcu olub. Ədalət Partiyasındaki məlumatlı mənbələrdən strateq.az-a bildirilər ki, G.Dəmirov uzun müddət imiş E.İsmayılovun Floryadakı ofisine gedib-görlərmiş. Deyilənə görə, o, E.İsmayılova Belarusda ən yüksək səviyyədə ciddi əlaqələrinin olduğunu deyərək, ondan birləşə iş görmək adı altında külli miqdarda borc pul alıbmış və bu pulu qaytarmadıqdan, son zamanlar aralarında gərginlik yaranıbmış.

İkinci iddia o yönəldir ki, G.Dəmirovun işləri son vaxtlar yaxşı getirmiş və maddi sıxıntı çıxmış. Ona görə də azərbaycanlı iş adamlarına dəstək üçün xahiş edibmiş. Guya E.İsmayılov da bu xahiş geri çevirdiyi üçün mübahisə yaranıb.

Üçüncü versiyaya görə isə guya mərhumun G.Dəmirova borcu varmış...

İkinci versiyani təkzib edən bir maraqlı fakt bu günlərdə Azərbaycan mediasında yayılıb. Bele ki, G.Dəmirov normal gəliri olan iş adamlarından sayılıb. Hətta az önce o, Türkiyənin nəhəng iş adamı Yaşar Sönmezin qızının to-yunda iştirak edib. Bildirilir ki, onun "Fənərbaxça" klubunun sabiq prezidenti Əziz Yıldırım-la da biznes əlaqələri olub.

İlyas İsmayılov qısa olaraq qatilin oğluna borcu olduğunu bildirib: "Etimadın kiminləsə problemi olmayıb. O, iş adamı olub və həmin qatilin də ona borcu olub".

Mərhumun xanımı S.Nuriyeva isə qafqazinfo-ya "mən indi heç bir şey bilmirəm. Ele bil dünya yixılıb altında qalmışam" deyərək, qətlə motivi ilə bağlı əlavə nəsə danişə bilməyib. E.İsmayılova Sevil Nuriyevanın bir oğlu var. Partiya sədrinin oğlu S. Nuriyeva ilə 2011-ci ildə ailə həyatı qurub. 2014-cü ildə İlyas adlı oğlanları dünyaya gəlib.

Qatıl vaxtı Əfqanistandan Azərbaycana 250 döyüşü gətiribmiş...

Sabiq polis rəisi Mahmud Hacıyev deyib ki, G.Dəmirov sabirabadlıdır, əvvəl Bakı İstintaq İdarəesində, daha sonra Daxili İşlər Nazirliyində idarə rəisi işləyib. "O vaxt Müdafiə Nazirliyi yox idi. Müharibədə vuruşanların, köməklik edənlərin eksəriyyəti elə polislər idi. Gözəl Dəmirov da ən yaxşılardan biri idi" deyə, M.Hacıyev bildirib. Onun dediyinə görə, 1994-1995-ci illərdə G. Dəmirov həbs təhlükəsi ilə üzləşib: "Onun həbsinə hazırlıq gedir. Heç nə düşünə bilmi-rəm".

di. Polkovnik-leytenant rütbəsindəydi. Ona görə də orqan-dan xaric olunaraq, her şeyini yihib Türkiyəyə getdi. Aileli idi. Bildiyim qədəri ilə 2 övladı var. Türkiyədə bizneslə məşğul olmağa başladı. Ora gedəndən sonra əlaqələrimiz olmasa da, gedib-gələnlərdən xəberləşir-di. Orada da normal həyat tərzi sürdü, bacarıqlı, hörmətli, hər mənada yaxşı insan idi.

Yeni kiməse "pul atan", kiməse "torba tikən" biri deyildi. Yerlim deyil, qohumum deyil, mən qazaxlı, o, sabirabadlı. Amma adam gərək haqqına danışın".

Keçmiş daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov qatıl haqqda maraqlı fakt açıqlayıb. Sabiq nazirin dediyinə görə, G.Dəmirov və onun Bakı Səyuducular Zavodunun direktoru olan qardaşı Əfqanistanda mücahidlərin Qarabağda döyüşlərde iştirakında fəal rol alıblar.

"Gözəl Dəmirovu göndərdim Əfqanistana - Qəndəhra. Danışqlardan sonra oradan 250 nəfər muzdlu döyüşü gətirildi" deyə, İ.Həmidov vurğulayıb.

Etimad İsmayılov kim idi?

Etimad İsmayılov Azərbaycanın birinci ədliyyə naziri, sabiq baş prokuror İlyas İsmayılovun iki oğlundan böyüküdür. E.İsmayılov 1969-cu il iyünün 22-də anadan olub.

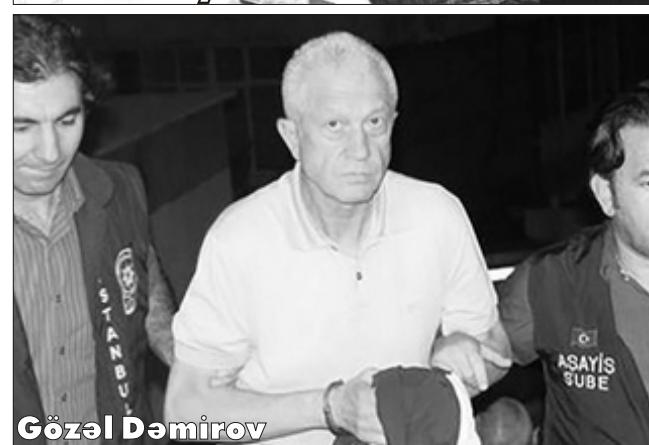
O, Leningrad Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsini bitirib. E.İsmayılov uzun illə Rusiyada, sonradan isə Türkiyədə bizneslə məşğul olub.

Onun biznesini Rusiyadan biri də 207 milyon rublun hara yoxa çıxması olub. Bunu məhkəmədə etiraf edib. Məhkəmə hökm əvvəlcədən ödənilib.

Şadənko bu pulu qondarma firmənin hesabına köçürüb və bununla da qalmaqla başlanıb. E.İsmayılov qətiyyətə iddia edirdi ki, Şadənko onu aldadaraq pulu Çelyabinsk gubernatorunun himayəsi ilə mənimseyib. Lakin məhkəmə bütün detalları araşdırmadan hökm verib.

Bu qaranlıq məsələlərdən biri də 207 milyon rublun hara yoxa çıxması olub. Bunu məhkəmədə etiraf edib. Məhkəmə hökm əvvəlcədən ödənilib.

O, Rusiyada yaşadığı müddət Çelyabinsk şəhər Mərkəz Məhkəməsində barəsində 24 avqust 2006-cı ildə cinayet işi başlanmışdı. (axar.az). 2 ildən artıq gedən məhkəmə prosesinin kökündə E.İsmayılovun rehbəri olduğu Avrasiya MMC-nin Çelyabinsk vilayətinin kənd təserrüfatı müəssisələrinə dizel yanacağı ilə təmin etməkle

Gözəl Dəmirov

Çelyabinsk şəhər Mərkəz Məhkəməsində keçirilən sonuncu proses zamanı 8 il müdətindən azadlıqdan məhrum edildi. E.İsmayılov 2011-ci il avqustun 15-də 5 milyon rubl girov məqabilində Çelyabinsk Mərkəzi Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə azadlıqda buraxılmışdı.

O, həbsdən çıxdıqdan sonra Çelyabinskini tərk etməyəcəyi, məhkəmə və hüquq-mühafizə orqanlarını elə alan mafiyaya qarşı mübarizə aparacağı barədə bəyanat vermişdi. Lakin ailesinin istəyi ilə Azərbaycana qayıtdı. Bir müddət Azərbaycanda yaşadıqdan sonra Türkiyənin İstanbul şəhərinə köçmüştü.

Etimad İsmayılovun cənəzəsi sentyabrın 20-də axşam Bakıya gətirilib. Mərhumun bu gün Nardaranda torpağa tapşırılacağı deyilir.

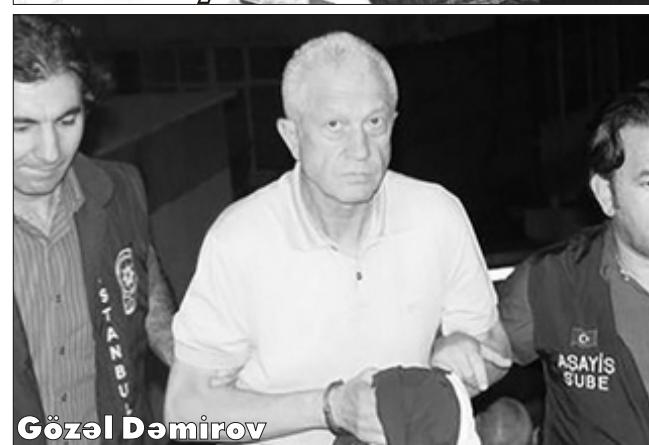
Dəfn
 Ədalət Partiyasından verilən açıqlamada bildirilib ki, İl-yaş İsmayılov və ailəsi hazırda Azərbaycandadır.

Etimad İsmayılovun cənəzəsi sentyabrın 20-də axşam Bakıya gətirilib. Mərhumun bu gün Nardaranda torpağa tapşırılacağı deyilir.

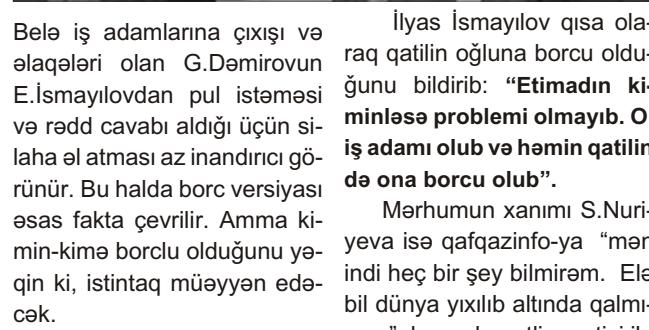
ORXAN, "Yeni Müsavat"

İlyas İsmayılovun oğlu üçün killer polkovnik-Üç gülənin Üç sırrı...

Qətlə töredən sabiq polis Gözəl Dəmirovun Etimad İsmayılova Belarusda birgə iş görmək adı altında aldığı külli miqdarda borcu qaytarmadığı deyilir; partiya sədrinin oğluna iki gülə vurduqdan sonra "kontrolniy vistrel"ə niyə ehtiyac olub? Tanıyanlar Dəmirovu "dəmir adam" kimi xarakterizə edir və...

İlyas İsmayılov

İlyas İsmayılov: "Etimada borcu olub..."

Qətlədən bir neçə saat sonra modern.az saytı İlyas İsmayılovla əlaqə saxlayıb. "Ata üçün oğul itkisi çox ağırdır. Etimadın itkisi hamımızın üzərini ağırdır. Xəbərin ağırlığından çox sarsılmışam. Axırınca dəfə 3-4 gün bundan qabaq telefon danışığımız olub. Xüsusi şübhələndiyimiz kimse de olmayıb. Başqa nəsə danişə bilmirəm. Sadəcə, Etimadın öldürülməsi mənə pis təsir edib. Heç nə düşünə bilmi-rəm".

Sabiq polis rəisi Mahmud Hacıyev deyib ki, G.Dəmirov sabirabadlıdır, əvvəl Bakı İstintaq İdarəesində, daha sonra Daxili İşlər Nazirliyində idarə rəisi işləyib. "O vaxt Müdafiə Nazirliyi yox idi. Müharibədə vuruşanların, köməklik edənlərin eksəriyyəti elə polislər idi. Gözəl Dəmirov da ən yaxşılardan biri idi" deyə, M.Hacıyev bildirib. Onun dediyinə görə, 1994-1995-ci illərdə G. Dəmirov həbs təhlükəsi ilə üzləşib: "Onun həbsinə hazırlıq gedir. Heç nə düşünə bilmi-rəm".

29 oktyabr 2010-cu ildə İsmayılov cinayet işi üzrə

Qeyri-neft sektorunun inkişafı sahəsində mühüm addım

Pərviz Heydərov: "Daxili bazarın araşdırılması çox vacibdir"

Xəber verdiyimiz kimi, prezident İlham Əliyev "Qeyri-neft sektorunda rəqabətqabiliyyətli daxili istehsalın dəstəklənməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" sərəncam imzalayıb.

"Yeni Müsavat" xəber verir ki, sərəncamla Nazırlar Kabinetinə ölkədə istehsal edilməyen yeni rəqabətqabiliyyətli məhsullar istehsalının təşkili üçün "Azərbaycanda ilk" ("First in Azerbaijan") investisiya təşviqi mexanizmi; mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin rəqabətqabiliyyətli istehsalının dəstəklənməsi məqsədilə daxili bazar araşdırılmalarına dövlət dəstəyi mexanizmi; mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin istehsalın fealiyyətinin dəstəklənməsi üçün onların kadr potensialının artırılmasına dövlət dəstəyi mexanizmi; ölkədə istehsal olunmayan və daxili istehsalda istifadə edilən xammalın idxləna görə güzəştlərinin tətbiqi; mikro və kiçik sahibkarlıq subyektlərinin istehsal etdikləri məhsulların ticarət şəbəkələrində satışının genişləndirilməsi barədə təklifləri və normativ hüquq akt layihələrini üç ay müddətində hazırlanıb prezidentə təqdim etmək tapşırılıb.

Sənədlə İqtisadiyyat Nazirliyinə tapşırılıb ki, qeyri-neft sektorunun rəqabet və ixrac qabiliyyətinin artırılması məqsədilə ölkədə fealiyyət göstərən müəssisələrin qlobal dəyer zəncirlərinə qoşulmasına dair təkliflərini üç ay müddətində Prezidentə təqdim etsin; müqayiseli üstünlük əsasında yerli istehsalı rəqabətqabiliyyətli olan konkret məhsulların siyahısının hazırlanmasını və istehsalının təşkili kommersiya cəhətdən səmərəli olan məhsulların təsviqini təmin etsin.

Prezident sərəncamını şərh edən iqtisadçı-ekspert Pərviz Heydərov bildirir ki, 2014-2015-ci illərdə dünya neft bazارında qiymətlərin keskin enməsi nəticəsində Azərbaycan iqtisadiyatında böyük tələtüm yaradıb: "Bu hadise illər boyu formalasmış makroiqtisadi sabitliyi əməlli-başlı silkəldə. Dündür, bundan əvvəl də hökumət qeyri-neft sektorunun inkişafını prioritet elan etmişdi, dövlət başçısı bütün çıxışlarında buna vurğulayıb. Lakin qeyd etdiyim prosesdən sonra qeyri-neft sektorunun inkişafı labüb, qağılmaz zərurətə çevrildi, bu sahədə işlər sürətləndirildi. Dünənki sərəncam prezident tərəfindən qeyri-neft sektorunun inkişafı məqsədilə imzalanan növbəti sənəddir. Lakin onu digərlərindən fərqləndirən əsas məqam bilavasitə və koncret olaraq rəqabet qabiliyyətli qeyri-neft məhsullarının istehsalının təsviqini nəzərdə tutulmasıdır. Burada diqqəti cəlb edən əsas məsələlərdən biri də daxili bazarın təhlil olunmasının nəzərdə tutulmasıdır. Məsələ burasındadır ki, Azərbaycanda heç iri şirkətlərin çoxusunda bələ bazarı araşdırıb normal proqnozlaşdırma aparmaq qabiliyyəti yoxdur. Bu, xüsusilə kend təsərrüfatında özünü çox açıq bürüza verir. Bir il kartof yüksək qiymət gedir, gələn il ham kartof yetişdirir, qiymət düşür, məhsul qalır əllerde. Soğan, sarımsaq və sairələ bağlı da eyni vəziyyət yaranır. Lazımdır ki, bazar hərətərəfli öyənilsin, daha sonra istehsalın proqnozlaşdırılması həyata keçirilsin".

Ekspertin dediyinə görə, neft-qaz sektor hələ uzun illər boyu ölkə iqtisadiyyatının əsas lokomotivi olaraq qalacaq. Lakin bu sektorla yanaşı, qeyri-neft iqtisadiyyatının inkişafı qətiyyən diqqətdən kənara qoyulmamalıdır: "Qeyri-neft sektorunda görülən işlərin təsirini görmək üçün neftə nisbətən daha uzun müddəti dövr tələb olunur. Buna görə də atılan addımların dərhal nəticə verəcəyini gözləmək düzgün olmazdı. Bunun üçün çoxsaylı addımlar atılmalıdır: müvafiq istehsal sahələrinin yaradılması, daxili bazarın qorunması, kiçik və orta sahibkarlıq üçün geniş imkanların formalasdırılması, vergi və gömrük siyasetinin buna uyğunlaşdırılması və sair. Bu baxımdan, prezidentin sərəncamında ölkədə istehsal olunmayan məhsulların istehsalının təsviq olunmasının nəzərdə tutulması çox müsbət həldir. Düşünürəm ki, ilk növbədə xammal bazası ölkə daxilində mövcud olan istehsal sahələrinin inkişafına diqqət yetirilmelidir. Belə məhsulların istehsalını qurub, xarici bazara çıxarıandan sonra xammalı kənardan gətirilən məhsulların istehsalına diqqət ayırmalı olar".

□ **Dünya SAKIT,**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanda və türk dünyasında Novruz Əmi kimi tanınan, milli azadlıq hərəkatının ofşane isimlərindən olan Novruz Həsənov sentyabrın 19-da saat 23 rəsədində dünyasını dəyişib.

Yaxınları musavat.com -a bildirib ki, N. Həsənov son bir ildə xərcəng xəstəliyindən əziyyət çəkirdi. Lakin durumu kafi idi, sadəcə, əməliyyat olunmaq üçün getdiyi Tiflis xəstəxanasında əməliyyat sonrası qəfil fənalaşma səbəbindən komaya girib. Nə qədər cəhd göstərilse də, onun həyatını xilas etmek mümkün olmayıb.

Novruz Həsənov sentyabrın 20-də günün ikinci yarısı Tovuz rayonunun Bozalqanlı kəndində torpağa tapşırılıb. Onu son mənzilə böyük izdiham yola salıb.

Novruz Həsənov 1948-ci ilin martında Tovuzun Bozalqanlı kəndində doğulub. BDU-nun hüquq fakültəsini bitirib. Daxili İşler Nazirliyi orqanlarında müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. Nüfuzlu polis zabiti olub. Azərbaycanın müstəqiliyi uğrunda milli azadlıq hə-

Novruz Əmi dəfn edildi

rəkatı başlayanda, ona ilk dəstək verənlərdəndir. Hərəkatın lideri Əbülfəz Elçibeyin yaxın dostu olaraq AXC-nin regional təşkilatlarının qurulmasına xidmətlər göstərib. Erməni işğalına qarşı xalq müqavimətinin təşkilatçılarının dərhal nəticələndirildi. 1992-93-cü illərdə

Tovuzda polis rəisi vəzifəsində çalışıb. Öləke rəhbərliyinin tapşırığı ilə Tovuzun Kirən kəndində qurduğu "Ruzigar" düşərgəsi türk dünyasının efsanesi adını qazanıb. Türk işçilərinin təşkilatçılarının təşkil olunan "Ruzigar" kampı bölgədə gedən hərbi əməliy-

atlarda böyük rol oynayıb. Xocalı soyqırımıñ ilk ildönüündə Ermənistan ərazisine girib, türk döyüşülərlə düşməndən layiqli qisas almaq üçün geniş əməliyyati hazırlayan məhz Novruz Həsənov olub.

1994-cü ildən başlayan,

"Növbədənkənar parlament seçkiləri qərarı olsa, partiya olaraq bunu dəstəkləyəcəyik"

Qüdrət Həsənquliyev: "Bəzi nazirlər hesab edirlər ki, parlamentdə deputatların suallarına cavab vermək onların nüfuzunu aşağı salır"

"Uzun illər ərzində yalnız bir dəfə mərhum prezident Heydər Əliyev Qarabağ məsələsini parlamentin müzakirəsinə çıxırab. Tək mən yox, millət vəkillərinin çoxu dəfələr parlamentdə məsələ qaldırıblar ki, yenidən bu məsələnin parlamentin müzakirəsinə çıxarılmasına çox böyük ehtiyac var".

BAXCP sədri, deputat Qüdrət Həsənquliyev bu barədə "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi. Parlamentdə Qarabağ dinləmələrinin keçirilməsini zəruri sayan BAXCP sədri qeyd etdi ki, artıq 25-ci ildir atəşkəs elan olunub və sülh danışçılarının heç bir nəticəsi yoxdur: "Ona görə də xarici işlər naziri parlamentdə dəvət olunmalıdır və o,

ra başısağlığı gətirmir. Bəzi nazirlər hesab edirlər ki, parlamentə gəlib hökumətin hesabatında iştirak etmək, deputatların suallarına cavab vermək onların nüfuzunu aşağı salır, yaxud aşağılayıcı addımdır. Əksinə, bu, iqtidarin həm xalq arasında nüfuzunu qaldırıb, həm də dövlətimizin bəyənəlxalq aləmdəki nüfuzuna müsbət təsir göstərir. Ona görə də biz parlament dinləmələrini nəhayət ki, komitələrdə, plenar iclaslarının özündə adileşdirməliyik".

Q. Həsənquliyev qeyd etdi ki, parlamentin səlahiyyət müddətinin bitməsinə iki il qalır: "Bu müddət ərzində Qarabağ dinləməsini keçirməliyik və parlamentin hazırl-

on üç illik məcburi mühacirət-dən sonra Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin birbaşa müdaxiləsi ilə 2007-ci ildə vətəne qaydan Novruz Həsənov xidmətlərinə görə Türkىyedə ülküyü camiədə ve ölkəmizdə Novruz Əmi kimi qəbul olunub.

Vətənpərvərliyi, mərdliyi, sadəliyi, dosluğla sədaqəti olması onu hər kəsə sevdirdi. Əfsanə kimi adam idi. Vətən, millət, ərazi bütövlüyüümüz uğrunda savaşıb, ba-

talonlar yaratmış, səngərən çıxmayan cəngavər idi. Uşaqla uşaq, böyükə böyük, daim gülərəz, saf, səmimi bir insan idi. Həmi onu qeyrəti, vətənpərvər, səmimi insan kimi tanıdı, yaddaşlarda da bu cür qalacaq.

Novruz Həsənovun dənəyinə dəyişməsi onu sevən minlərlə insanı, "Yeni Müsavat" Media Grupunu yasa boğub. Sosial şəbəkələrdə Türkiyədən, Azərbaycandan

minlərlə insanın Novruz Əminin vəfatından sarsıldıqları, onun haqqında yazdıqları necə böyük bir insan itiriyimizi bir daha göstermiş olurlar.

Allah rəhmət etsin.
□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Ki tərkibinin səlahiyyəti başa çatana qədər ən azından Qarabağın azad olunması üçün müəyyən radikal və qəti qərarlar qəbul edib, ciddi addımlar atmalıydıq".

Q. Həsənquliyev növbədənkənar parlament seçkilərinin keçirilə biləcəyi barədə səslənən iddiyalara da münasibət bildirdi: "Bəziləri deyin növbədənkənar parlament seçkiləri payızda ola bilər. Bu gün Azərbaycan parlamentində 6 boş yer var. Bu dəqiqə parlamentdə olması xüsusi əhəmiyyət kəsb edən insanlar varsa, konstitusiyaya uyğun olaraq həmin yerlərə seçkilər keçirib, onları boş qalan dairələr seçmək olar". Amma BAXCP sədri bu istiqamətde addım atılacağı təqdirdə dəstək verəcəyini de vurğuladı: "Hökumət növbədənkənar parlament seçkilərinə getmək istiqamətində addım atmaq istəsə, biz partiya olaraq buna dəstək verəcəyik".

□ **E.PASASOV,**
"Yeni Müsavat"

Uzun illerdən sonra yazıçı Əkrəm Əylisi yenidən gündəmə gəlib. O, barəsindəki cinayət işinə xitam verilməsi ilə bağlı baş prokuror Zakir Qaralova məktub ünvanlayıb. Bu və ya digər məsələlərlə bağlı onunla səhbət etdi.

Azərbaycanın mənafeyini heç bir xarici ölkədə tapdamaram. DSX əməkdaşına qarşı el qaldırmağım çox absurd ittihamdır. Buna tək mən deyil, heç başqaları da inanır. 80 yaşında bir ağsaqqal 30 yaşlı bir idmançı görkəmində olan birisini elə vurur ki, yerindən qalxa bil-

runda idi. Münəaqışlərimiz de bu zəmində idi.

- *Uzun illər çiyin-çiyinə bir yolu addımladığınız dostları itirmək sizin üçün ağrıdır, yoxsa gənc nəsil onları əvəzləyə bilir?*

- Gənc nəsil onları əvəzləyə bilməsə də, mən onlarla aramada yaş ferqli hiss etmi-

bu məsələ maraq dairələrinde deyil. Son zamanlar rus yazıçılarının heç biri ilə görüşməmişim. 2012-ci ildə bir neçəsi ilə görüşdüm. Rusiyada Qarabağ məsələsinə mövqe müxtəlidir. Hərənin bir fikri var. Amma onu deyim ki, rus ədəbiyyatçlarının böyük əksəriyyəti bu münaqi-

“Azərbaycanın mənafeyini heç bir xarici ölkədə tapdamaram”

Əkrəm Əylisli: “Yazıçı dostlarım da bəlkə ürəklərində heç məndən uzaqlaşmayıblar”

- *Əkrəm bay, baş prokurora müraciətiniz hansı zərurətdə doğdu?*

- Bəlkə də 50 il yay aylarını Əylislidə keçirmişəm. Orada təmiz havada nəfəs almışam, hərəkətdə olmuşam. İndi isə yayın istisində Bakıdan çıxa bilmirəm. Bu da sehhətimə dəhşətli dərəcədə pis təsir edir. Digər tərəfdən, mən ədəbiyyat adamıym. Tez-tez xarici tədbirlərə dəvət edirlər. Siyasi tədbirlərə dəvət olunmuram. Çünkü biliirlər ki, siyasetə meşğul olmurmam. Bu yay iki dəfə Londondan dəvət aldım. Son günlərdə isə İsvəçrədən dəvət aldım. Amma bunlar heç birinə gedə bilmirəm. Bunlar öz yerində. Bəs sehhətimi necə edim? Yaşım o yaş deyil ki, ölkədən çıxmak yasağım olsun. Şəxsiyyət vəsiqəm belə yoxdur. Təsəvvür edin ki, şəxsiyyət vəsiqəsi olmadan hara getmək olar? O ki qaldı Naxçıvana. Hətta şəxsiyyət vəsiqəsi olmadan klinikaya müraciət bəle etmək mümkün deyil. Belə şəraitdə insan necə ezbərəmə bilər? Bu məktubu böyük ümidiyle yazdım. Kiçik bir məktubdur ve orada ancaq xahiş var. Xahişim ondan ibarətdir ki, bu yaşdayam, mənə imkan verin sehhətimdəki problemlərə qarşı normal şəraitdə mübarizə aparıb. Ümidliyim ki, bu yaşda olan bir yazıçının taleyini düşünenəcəklər. Məsələ burasındadır ki, səhər, yaxud biri gün hər hansı bir hadisə həyatimdə başıma gelərsə, o zaman gec olaçaq. Bunun məsuliyyətini kim çəkəcək? Heç vaxt konflikte getmirəm, siyasetə qoşulmam. Ədəbiyyatçı ömrü yaşamışam. Bütün imkanlarım daxilində o ömrü vicdanla yaşamağa çalışmışam. İndi niyə bütün tədbirlərdən uzaqlaşdırıram, ədəbi fealiyyətim dayandırılır?

- *Bərənizdəki cinayət işi ilə bağlı vəziyyət nə yerdədir?*

- Bu, elə bir cinayət işi deyil ki, onu araşdırmaq uzun vaxt aparsın. Belə işləri qısa müddətde hell edirlər. Bu işin uzaqlaşması ölkədən çıxışına engel törətmək üçündür. Ölkədən çıxmamı nə mənada Azərbaycanımıza ziyan getirə bilər? Tutaq ki, xaricə gedib bir ədəbi tədbirdə iştirak etdim. Oradakı iştirakım Azərbaycan mədəniyyətinə, ədəbiyyatına, siyasetinə, dövlətçiliyinə nə mənada ziyan vere bilər? Bunlar çox absurd şəylerdir. Heç vaxt

“Qarabağla bağlı ümidiim bir şeyədir...”

mir (gülür).

- *Yaradıcılığınızı davam etdirirsinizmi?*

- Yaradıcılıqdan qalan adam deyiləm. Taleyim ora elə bağlanıb ki, oradan uzaqlaşma bilmərəm. İnsanlar var ki, üzlərinə maska taxıb mənə qarşı hücumu keçirlər. Onu deyim ki, xalqa qarşı heç vaxt gəde bilmərəm. Çünkü bu xalqın içərisindən çıxmışam.

- *Son illərdə yazdıığınız eserlərin adını çəkə bilərsiniz?*

- Son illərdə bir neçə əsərim çıxıb. Birinin adı belədir, “Dağlar deyir ki, soyuqdur”. Son yazılarından birinin adı da “Metro vəqonunda gün işığı”dır. Bunlar mətbuatda gedib. Jurnalıst qardaş və bacılarımın bir xüsusiyətləri var ki, öz yazdıqlarından başqa heç nə oxumurlar (gülür). “Dağlar deyir ki, soyuqdur” əsərim Moskvada da çap olundu.

- *Azərbaycanda hansı yazıçı və şairlərlə əlaqələriniz var?*

- Aradıb gənc nəsildən olanlarla görüşürəm olur. Köhnə dostlarım var ki, onlarla əlaqələrim kəsildi. Bu da, görünür, tarixi bir zəruret idi. Bir dəfə deyim, bu nə mənə, nə də onlara lazım idi. Azərbaycan ədəbiyyatına bu əlaqələr çox lazım idi. Ədəbi mənəqışlərin olmasının ədəbiyyatın tarixinə yazılır. Onlarla aramada şəxsi inciklik, küskünlük olmayıb. Mübarizəm ədəbiyyatın saflığı, sərbəstliyi, heç kəsən asılı olmağı, xalqa yaxın olması uğ-

rəm. Əvvəldən yaş fərqine heç vaxt fikir verməmişəm. 40-50 il əvvəl elə gənc yazarlar var idi ki, məndən 10-15 yaş kiçik idilər, amma mən ən çox onlara oturub durmaqdən həzz alırdım. İndiki gənc nəsil də qəlbindəkələrlə müxtəlidirlər. Amma hər halda, nə qədər qəribə olsada, mənim söhbətim hər zaman onlara tutub. Bir zamanlar həmisi bir yerde olduğumuz dördlüyümüz var idi - mən,

Anar, Yusif Səmədoğlu və Elçin. 60-ci illərdən 80-ci illərin sonlarına qədər bir yerde olmuşuq. Hər hansı məsələni müzakirə edəndə, hansısa əsəri bir-birimizə oxutmaq istəyəndə həmisi bir yerde olmuşuq. Təessüflər olsun ki, bu artıq yoxdur. Heç kəsin üstüne günah yığmaq istəməm. Amma bir daha deyirəm ki, dostlarmıla mənəqışlər ədəbiyyat zəminində yaranıb. Yazıçılar İttifaqından uzaqlaşmağımın səbəpleri hamiya məlumatdır. Çünkü bu, hər kəsin gözü qarşısında olub. “Azərbaycan” jurnalının baş redaktoru olduğumuz zamanlar ölkəmizdə qüdrətli yazıçı ordusu yetişmişdi. Oradan da özüm getdim.

- *Rusyanın yazıçı élitesi ilə əlaqələriniz hər zaman olub. Kreml Azərbaycanla bağlı mövqeyini necə dəyərləndirirsiniz? Dağlıq Qarabağla bağlı ümidiisiniz?*

- Rusyanın yazıçı élitesi üçün Dağlıq Qarabağ o qədər də yaxın mövzu deyil. Eyni zamanda rus siyasi olmasına uğ-

şənin hər iki xalqın ziyanına olduğunu yaxşı bilir.

- *Son aylarında Ermənistanda ciddi proseslər carxan edir. İngilab baş verdi, Nikol Paşinyan baş nazir oldu və Azərbaycana yönəlik sərsəm açıqlamalarına ara vermir. Baş verənlər münasibətiniz necədir?*

- Müsahibənin əvvəlində deydim ki, siyasetə qarışmiram. Bu baxımdan siyaset aləmində baş verənləri proqnozlaşdırmaq mənim üçün çox çətindir. Siyasi dərinliyə getmek fikrində deyiləm. Çünkü bu məsələlər olduqca mürekkebdir. Paşinyanın açıqlamalarında səsləndirdiyi fikirlər, davar-kar adam olması heç yerde qəbul oluna bilməz. Qarabağla bağlı ümidiim bir seyədir: eğer hər iki tərəf bir yerde oturub, məsələni dərinən müzakirə etsə, mənəqışə hell olunar. Amerikadan, ATƏT-dən kiminsə gəlib, yaxud Merkelin bu məsələni hell edəcəyi mənə real görünür. Bu xalqlar esrlər boyu bir yerde yaşayıblar, yeyib-iciblər, hətta qız alıb qız veriblər. İndi özləri dilləpsalar, bu vəziyyəndən çıxmışlar.

- *Sizin 80 illik yubileyiniz geniş mözakirələr doğurdu. Hətta deputat Fazıl Mustafa da sizə status həsr etdi. Unudulmuşunuz önə çəkildi. Daha çox dostlarınızın bigənəliyi müzakirə mövzusu oldu. Bu yubileiniz sizə nələri dədir?*

- Söhbət ondan getmir ki, etrafındakılar mənə unutdu. Hər şeyi açıq danışaq, o insanlara sıfariş verilsədi ki, Əkrəmə rəğbat hissi gösterin, qaca-qaca yanına gələcədilər. Divin canı şübhədə olduğu kimi, bu insanların da canı, həyatları öz əllərində deyil. Kimlərinse gözündə yaxşı olmaq üçün yaşamaq, yaşamaq deyil. İnsan sərbəst olmalıdır.

- *Son səsləm: sizin son beş ildə məlum oylarylara görə tərk edən dostlarınız, yaxınlarınız, oxucularınız, sizi təqib edənlər sözünüz var?*

- Oxucularım heç biri məndən uzaqlaşmayıb. Onlar mənimlər və mənimlə birlikdə də qalacaqlar. Yazıçı dostlarım da bəlkə ürkələrindən heç məndən uzaqlaşmayıblar. Qəlbələrinin bəlkə de bir yerində mənim indiki vəziyyetimə görə sizlər var. Yazıçı ilə yazışının, hökumətlə cəmiyyətin səmimiyyəti çox vəcidir. Bəlkə də indiki qədər bu na bu qədər ehtiyac olmayıb.

□ **Cavansır ABBASLİ,**

“Yeni Müsavat”

“Zapi” ilə avtosun pilotluğu...

Samir SARI

Dünen şəhərdə iki “avtos” gördüm. Avtos, yeni avtoxulıqan. Birini “Neftçilər” metro stansiyasının həndəvərindəki Rüstəm Rüstəmov küçəsində böyürdən gördüm - göy rəngli “Zaporejets” sürdü. Daha dəqiq, “zapi” özünü bu saat havaya qalxacaq “ku kuruznik” kimi aparırdı.

O biri “avtos”u Səttar Bəhlulzadə küçəsində, “Şəki mətbəxi” kafesinin tuşunda arxadan gördüm - öten əsrin 70-ci illərində buraxıldıq anlaşılan “Jiquili” (011) markalı avtomobilədi. Bu “Jiquili”də elə səs çıxarırdı ki, elə bil kimse ona “sən birinci həyatında “Kadillac” olmusan” deyib, aldadıb.

Onların hər ikisinin avtoxulıqan olmasına dəlalet edən əlamətlər vardı: avtomobilərin ölü arxasından bir domkatlıq hündür idi; maşınlarda audioplayerlər var gücləri ilə bağlıydırlar - hem də el üzünə çıxarılması mümkün olmayan mənis mahniləri; gənc sürücülər (20-25 yaş); avtomobilərin dər kiçədə yüksək sürətlə sürülməsi...

Zətən, avtoxulıqanlığın tərifi belədir: Bahalı və ucuz olmasına baxmayaq, sahib olduğu avtomobilə özünü Brunei sultانının oğlu hesab edən, öz beş qəpiklik dəyəri olmayan canına və başqalarının həyatına xroniki təhlükələr yaradan, avtomobilinin başına it oyunu aqan, axırda qəzaya düşüb ya şikət olan, ya da böyüdülmüş şəkli mərasim zəlinin divarına vurulan intizamsız sürücülərə avtoxulıqan deyilir.

Gördüyüm gəncələr bu tipdən idi. Düzdür, onların qisaca “Zapi” və “nolonbir” adlanan avtomobiləri bu cür bağırda-bağırda idare etmələri görünməmiş bir şey deyil, amma orası dəqiqidir ki, o yaşlı maşınlar bu sürüşə çox davam gətirir. Bilməyəcəklər, türkün sözü, “most”ları dağılacaq.

İndi elə çıxmasın ki, “GORRRR” edərək beş saniyənin içində gözdən iten “porşə”lərlə, “yaquar”larla, “gelande”lərlə avtoxulıqanlıq edəndə olar, amma “zapi”da olmaz. Əslində, heç birində olmaz, amma “zapi” sürətinin “avtoşluğunu” narahatlıqlı yanaşı, gülüş də doğurur.

Qədirbilən xalqımız, dissident ovqatlı camaatımız “zapi”nın avtoşluğunu götürmür, pisinə gelir. Neçə dəfə görmüşəm, ucuz və cirq maşın sürünlər yollarda lotluq edəndə kənardan baxanlar belə deyirler: “Bunun vid-fasonuna bax, sürüşünə bax. Alə, bunun “Prado”su olsa, neyniyər. Belimizdən keçər ki...”

Ancaq eyni hərəkəti bahalı maşın sürünlər edəndə, avtomobilin səsboğucusu “zart-zart” edərək ZTR səsi çıxara-çıxara, ətrafdakıları qorxuda-qorxuda şütyənde baxanlar bir xeyli başqa söz deyir: “Maşın budur ey. Elə bil tankdır. Biri ola, adam altına atıb, ora-bura süre”.

Yeni adamlarda bahalı maşında avtoxulıqanlıq etməyə qarşı bir həsəd, həsrət, arzu, istək var. Amma “zapi” qəlet edir, qırılsın, otursun yerində, onun harasına yaraşır küçələrde lotluq etmək. Heç, antireklam kimi çıxmasın, Koreya maşınlarıyla da avtoxulıqanlıq etmək düzgün deyil. Həyat üçün təhlükəlidir.

Məsələn, o gün bir yaxın adam yolda icazə verilən yerde geri dönüş manevri etməyə çalışanda arxadan gələn “Hundai” markalı maşın ona çırpılıb. Vurulan maşın almanın maşını, vuran Koreya maşını... Amma vurulan eləcə bir az əzilib, bir az cirilib, vuran maşın isə cirq-cirq olub qalıb yolda. Camaat töküüb yollardan onun ora-burasının qırıqlarını təmizləyirmiş.

Düzdür, heç kimə heç nə olmayıb, amma bu, o demək deyil ki, ola bilməmiş. Bu, ondan xəber verir ki, karton kağızı kimi adı bir zərbədən carbanaq verən maşınlarda çox da “sağ-sol” edərək, ilan kimi qırıllaraq avtoxulıqanlıq etməz olmaz.

Adamlar bunu anlasalar, bəlkə də maşınlarını o gündə, böyrü-başı bəzəkli sürməzlər.

Uzun sözün kəsəsi, nahali maşınlarda avtoxulıqanlıq edən harin cavanlarla məsələni ayırdıb başa çatdırma-mış, indi də camaata köhnə “zapi”da, “Jiquili”də, “Niva”da xulıqanlıq edənlər qənim kəsilib.

Güman var ki, 50 ilə bu ölkədə də maşın şütdərək həvəsinə öldürən adamlar olmayıacaqlar. Ya qırılıb qurtaracaqlar, ya da ağıllanacaqlar.

Yapon kərgədan böcəyi

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

"Desən - unudaram, göstərsən - yadında qalmaz, məni də iştirakçı ele - o zaman anlayaram"

(hindu ata sözü)

Binəqədi rayonunda 13 milyon manata satlığa qoyulan ev haqda xəbər vermişdik. Doğrusu, bilmirəm onu alan oldumu, ancaq bu arada Amerikada, Los Ancelesdə keçmiş prezident Ronald Reyqanın evini 6 milyon yarım dollara satdılar getdi. Reyqanın evi bizim hansısa məmərurun villasından ucuz satılırsa, Amerika özünü Sakit okeana atıb öldürsün. Bu bir təklifdir sadəcə. Vəkil Elton bayın işqli xatırasdən bir sitatın yeri geldi. Deyir bir gün Elton bayın məhkəmədə vekilliyyini etdiyi şəxs dözmür, "işverən" yalançı şahidin üstüne qışqırır: "Doğru danış, bari həyatında bircə dəfə kişi ol!" Aləm qarışır, hakim, prokuror-zad düşür məhkumun üstüne, tələb olunur şahiddən üzr istəsin. Elton bay söz alıb deyir: "Yoldaş hakim, bu təhqir deyil ki. Bu, sadəcə, bir təklif idi".

Qayıdaq mövzumuza. Hərcənd elə bir fərlı mövzu da yoxdur. Yenə uşaqlar arasında cinayətlərin artması rəsmi şəkildə təsdiq edilmişdir. Həmişəki kimi, dükəncilər yağı oğurlamaq istəyən müştərini tutub döyüblər. Sadəcə, bu dəfə veziyət bir qədər cəmiyyətimizin humanist damarına düşübür: hüquq müdafiəçilərindən tutmuş prodüser Tolik müəllimə qədər xeyli insan yağı oğrusunu himayəyə götürəcəyini bəyan etmişdir. Yağı zavodunun müdürü onu ömrünün sonunacan hər ay gənə-gərçək yağı, kərə yağı qoxusu verən siçan dərmanı və sairə ərzəq məhsullarıyla təmin edəcəyinə and içmişdir. Polis qüvvələri isə hətta daha dərinə gedərək oğrunu tutub döyen dükən zəhmətkeşlərini içəri - qoduqluğa basmışdır! Halal olsun. Oğrunu döymək günahdır. Başqa insan olsa əngini qır. Ancaq oğruluq bizdə tarixən müqəddəs sənət olubdur. Qaçaq-quldurlarımızın, yok-kəsənlərin, cibgirlərin, vorzakonların başına and içmişdir. Hələ ata sözümüzə bax: "Oğrudan oğruya halaldır". Gör nə qədər mübarək ifadədir. Bunu Bakıda bəzi məktəblərə də vurublar. Nizami Gəncəvinin məşhur çalmaли, uydurma şəklinin yanından. Bizi saxtakarlığı o şəkil öyrətdi, biləsiniz. Bir də Füzulinin yalançı portreti. Buları çəkən adam sonralar MSK-nin qurucusu olmuşdur.

Məktəbdən söz açılmışkən, yeni dərs ili bəzi məktəblərimizdə direktorla müəllimlərin, valideynlərlə pedaqoqların saçılı, üzçirdi, dışqırıldı, qolsındırı mərasimləri ilə yadda qaldı. Adam həmin tədbirlərin videolarına baxanda qelbi fərəhə dolut. Misal üçün, Ceyranbatan məktəbindən bir video yayılmışdı, orada yarım saat ərzində məktəbin içində bir sürü zənən xeyləyi nəsə qışqıra-qışqıra ora-bura gedirdilər. Altandan "Direktorla müəllimlər saçılıduya çıxdı" başlığı qoyulmasa, zənn edərsən Hindistan cəngəlliyyində, Ərəbistan səhrasında, nə bilim, Afrika savannasında hansıa qəbilə dini ayin icra edir, şeytan qovurlar. Ya da "Ruh" kinosunda məşhur ruhun aparılması səhnədir, bu arvadlar da həmin xəyalətlər, əcinnə və ücubələrdir, geliblər rəhmətlik direktorə-ni aparmağa (müəllim dilimizdə olmayan əcəib qanunla müəlliməyə dönürsə, xanım direktor niyə direktorə olmasın; idman müəllimi qadın olanda idmanə deyək).

Hərcənd bəzi zəhmətkeşlər iddia edir pedaqoqlarımız dərsdən, elmdən, tərəqqidən danışmalıdır. İbrahim Tatlısən demişkən, Urfada Oksford oldu da oxumadıq? Adamları qınamaq olmaz. Səhər camış kimi bir kişini yemleyib, uşaqların altını-üstünü təmizləyib gəlirsən məktəb deyilən obyekta ki, iş bilməsem, burada hansıa Fırışqulunun bitdibəş usağına özümən də bilmədiyim bir elmi öyrədəcəyəm. Mümkün deyil. Millətdə də az yoxdur. Bir manat verdikləri supun içində milçək çıxanda ağızlarını büzürər. Guya o supdan Madaqaskar uçan tarakanı, ya da yapon kərgədan böcəyi çıxmış.

Son anda aldığım məlumatə görə, dükəndən yağı oğurlayarkən tutulub döyülen həmin yoldaşa "əməkdar ticarət işçisi" döş nişanı verilmişdir.

"İran dünyada dövlət seviyyəsində terroru dəstəkləyən aparıcı ölkə olaraq qalır və Livanın Hizbullahı qrupu kimi müttəfiqləri ve İslam İngiləbi Qvardiya-sından istifade etməklə bir çox münaqişələrin qızışdırılmasına və ABŞ-in Suriya, Yəmən, İraq, Bəhreyn, Əfqanistan və Livanda maraqlarına ziyan vurulmasına görə məsuliyyət daşıyır".

Bu fikirlər ABŞ Dövlət Departamentinin antiterror üzrə koordinatoru Natan Seylse məxsusdur. O, Dövlət Departamentinin global terrorizmə bağlı hesabatını açıqlayarkən rəsmi Tehrani hədəf alıb. Ekspertlər bu fikirlərdən çıxış edərək, İran ətrafında yaranan təhlükələrin getdikcə artdığını qeyd edirlər.

Qərə Universitetinin Tətbiqi Politologiya Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu bildirdi ki, Amerikanın məqsədi İranı zəiflədib, bu ölkənin Suriya, İraq, Yəmən, Livan və Səuidiyə Ərəbistanındaki tərəfdarlarına dəstəyini kəsməkdir: "Trampın İran'a qarşı tətbiqi etdiyi və güclənən sanksiyaları İranda iqtisadi vəziyyətə mənfi təsir edir. İranda inflasiya güclənib, milli pul vahidi sürətlə deyərdən düşür. Avropanı şirkətləri Amerikanın qorxusundan İran bazarını tərk edir. Bu amil də İran iqtisadiyyatına mənfi təsir edir. Çünkü xarici investitorlar indiki vəziyyətdə İranla əməkdaşlığın onlara baha başa geleceyini anlayırlar. Vaşinqton yalnız İranı deyil, İranla əməkdaşlıq edən, bu dövlətə investisiyalar qoyan ölkə və şirkətlərə qarşı da sanksiyalar tətbiq etməyi planlaşdırır. Buna baxmayaq, Vaşinqtonun İranın tam təqədən düşəcəyi ilə bağlı gözəltərini özünü doğrultmaya bilər. İran İslam İnqilabından bu yana bu ölkə müxtəlif sanksiyalarla üz-üzədir. Bu, 39 illik dövrü əhatə edir. İranda bir-birini deyisen hakimiyyətlər tezyiqlərə rəğmən, ölkədə istehsal yarada bildilər. Ancaq İran əhalisi artır və gaçlaşır. Yeni iş yerleri lazımdır. Bu isə azdır. Ona görə də İranda həm işsizlik hökm sürür, həm də sosial güzəlilik artır. O biri tərəfdən neft üzərində qurulan iqtisadiyyat ağır yükə dözmür. İranın əsas gəlir mənbəyi neft satışıdır. Amerikanın sanksiyaları İran nefti üçün də problemlər yaradıb. İran neftini alan ölkələr bu ölkədən neft id-xalını azaldılar. Hətta son məlumatlara görə Amerikanın sanksiyalarını pislaysan Türkiya və Hindistan da İrandan aldıqı neftin həcmi azaldıb. İran hakimiyyəti vəziyyəti dəyişmək üçün nəsə etməlidir, eks halda, iqtisadi və sosial gərginlik siyasi gərginliyə keçə bilər. İran Suriyada ki mühərabəyə de böyük pullar xərclədi. Tehran Əsəd rejimi dəstəkləmək və ayaqda saxlamak üçün hər il Suriyaya milyardlarla dollar göndərdi. Bu da İranda cəmiyyətin bir hissəsini ciddi narahat edirdi. Sosial tələblərlə İran küçələrinə çıxanların şüalarından biri də bu id: "Suriyanı yox, bizi düşünün!" Hazırda İran rəsmiləri Suriyaya qoyduqları pulun bir hissəsini geri qaytarmaq istəyirlər. Amerikanın İran'a qarşı sərtləşən siyaseti, İranın özündə cərəyan edən proseslər Azərbaycanı da düşündürür. Amerika İranı zəiflətmək istəyir, Azərbaycan isə Vaşinqtonun bölgədəki əsas tərəfdəşlərindən. İrəndəki hadisələrin hansı istiqamətdə inkişaf edəcəyini proqnozlaşdırmağı bacarmalıq. Bu yaxınlarda

Iran yenidən ABŞ-in hədəfinə regional təhlükə

Elxan Şahinoğlu: "Azərbaycan bu prosesdən kənardə qala bilməyəcək"

Elşən Mustafayev: "İranın terroru dəstəkləyən dövlət kimi elan olunması..."

Tehran Universitetinin məşhur professorunun İran qəzetlərinə birinə verdiyi müsahibəni oxudum. İranlı professor düşüñür ki, İranda mərkəzi hakimiyyət zəifləşə, İranın Azərbaycan eyalətlərində yerli xalqın öz hüquqlarının artırılması uğrunda tələbləri artacaq. Maraqlıdır ki, həmin professor İranda baş verən prosesləri SSRİ-nin son günlərindən ölkələrə qarşı dağlıqlı dövlətlərə təsir edir. Çünki dənisiqələr zamanı İranın bu məsələlərdən geri çəkiləcəyi ilə bağlı ümidi yaranmışdı. Sonradan bunların olmayacağı bilikdikdən sonra ABŞ İrana qarşı mövqeyini dəyişməyə məcbur olmuşdu. İranın terror dəstəkləyən dövlət kimi elan olunması isə gələcəkdə bütün əsaslardan istifade etməklə orada rejim dəyişikliyinə gediləcəyinin gündəmdə olması ilə bağlıdır. Aparıcı dünya dövləti Hizbullahı terror təşkilatı kimi tanıır, İran isə bunun eksesini deyərək onlara əlaqələrini gizlətmir. Əksinə, yardımçıları davam etlədirir, onların xidmətlərindən Suriyada, Cənubi Koreya və Şimali Koreya, Livanda və başqa yerlərdə açıq istifade edir. Bütün bu faktorlar İrana qarşı geniş koalisyanın yaranmasını göstərir. Amma bir məsələ var ki, İranın rejim dəyişiklikləri baş verən digər ölkələrdən fərqli olaraq müqavimət gücləha böyükdür. Onillərlə təzyiq və sanksiyalarla yaranan İranın bu şəraitdə yaşaması təcrübəsi böyükür və bir növ özünə immunitet formalasdır. Yeni orada münasibələr qaynar fazaya keçərsə, Suriya və digər dövlətlərdə olduğundan fərqli bir situasiya ilə qarşılaşa bilərik və bu da uzun zaman çəkə bilər. Əsəbdəndir ki, bu gün İranın daxilden zəifləməsi, rejimdən narazı olanların etirazlarından istifadə olunması on sırada durur. Amma açıq müqavimət göstərəcəyini də demək çətindir.

dentlər zamanında olduğundan heç də fərqli yoxdur. ABŞ-in xarici siyasetində İranla bağlı mövqeyi on illərdir dəyişməzdır. Obama zamanında qısa müddət yumşalma hiss olunsa da, bu, sifir İranı Rusiyadan aralamaq, Suriya məsələsindən neytränləşdirməq və uranın zənginləşdirilməsi ilə aparılan işlər dayandırması ilə bağlı idi. Çünki dənisiqələr zamanı İranın bu məsələlərdən geri çəkiləcəyi ilə bağlı ümidi yaranmışdı. Sonradan bunların olmayacağı bilikdikdən sonra ABŞ İrana qarşı mövqeyini dəyişməyə məcbur olmuşdu. İranın terror dəstəkləyən dövlət kimi elan olunması isə gələcəkdə bütün əsaslardan istifade etməklə orada rejim dəyişikliyinə gediləcəyinin gündəmdə olması ilə bağlıdır. Aparıcı dünya dövləti Hizbullahı terror təşkilatı kimi tanıır, İran isə bunun eksesini deyərək onlara əlaqələrini gizlətmir. Əksinə, yardımçıları davam etlədirir, onların xidmətlərindən Suriyada, Cənubi Koreya və Şimali Koreya, Livanda və başqa yerlərdə açıq istifade edir. Bütün bu faktorlar İrana qarşı geniş koalisyanın yaranmasını göstərir. Amma bir məsələ var ki, İranın rejim dəyişiklikləri baş verən digər ölkələrdən fərqli olaraq müqavimət gücləha böyükür. Onillərlə təzyiq və sanksiyalarla yaranan İranın bu şəraitdə yaşaması təcrübəsi böyükür və bir növ özünə immunitet formalasdır. Yeni orada münasibələr qaynar fazaya keçərsə, Suriya və digər dövlətlərdə olduğundan fərqli bir situasiya ilə qarşılaşa bilərik və bu da uzun zaman çəkə bilər. Əsəbdəndir ki, bu gün İranın daxilden zəifləməsi, rejimdən narazı olanların etirazlarından istifadə olunması on sırada durur. Amma açıq müqavimət göstərəcəyini də demək çətindir.

□ **Cavansir Abbaslı,**
"Yeni Müsavat"

daxilənin olunması da mümkün görünür. İranda baş verə biləcək hədəslərin fəsadlarının Azərbaycana təsir edəcəyi şübhəsizdir. Biz nə qədər bu istiqamətdə ehitatiyimizi tutsaq da, səhədlərimiz boyunca qeyri-sabitliyin olmasından yarana biləcək problemlərin qarşısını almaqda çətinlik çəkə bilərik. Burada qəçqin axından başmış, bu axında müxtəlif dairələrə xidmet edən təhlükeli insanların ölkəmizə gəlməsindən səhəbə gedir. Ən azı Türkiye təcrübəsinə bu gün görürük. Bölge dövlətlərinin bir hissəsinin ABŞ-la normal münasibətlərinin olmasına baxmayaq, bu konfliktən dolayı onların da narahatlılığı var. Çünkü ərazilərində İrana simpatiya olan güclər mövcuddur. Eyni zamanda İranla bağlı gərginliklərin narahat etdiyi ölkə Rusiyadır. Bu gün ABŞ-la qarşidurmada, Əsədə bağlı mövqedə Rusiyanın az sayılı müttəfiqlərindən biri İrandır. Odur ki, Rusyanın bütün imkanları ilə İrana dəstək verəcəyi istisna olunmur. İranda bağlı vəziyyətin necə olacaqı ABŞ-in qərarında qəti olub olmamasından asılı olacaq. Natiçin necə olacağını idindi deyə bilməsək də hesab edirəm ki, əger razılaşmalar olmasa, hətta hərbi əməliyyatlara da başlasalar, bu məsələ çox uzanacaq. Sözsüz ki, İran hakimiyyəti köməkli baş eyməyəcək. Çünkü bilir ki, son məqsəd İrəndəki mövcud rejimin, sistemin dəyişdirilməsidir. Haraya qədər və necə müqavimət göstərəcəyini də demək çətindir.

Mayın 18-də İstanbulda İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının növbədənəkar sammiti keçirilib. Sammitin səbəbi ABŞ səfirliliyinin Tel-Əvviv-dən Qudsə köçürülməsi və buna etiraz edən fələstinlilərə qarşı zorakılıq tətbiq olunmasıdır. Bilindiyi kimi, yüksək keçirən fələstinlilərə müdaxilə edən İsrail ordusu 60-dan çox fələstinli öldürüb, 3 min nəfər isə yaralanıb.

Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi Rəşid Alimov Çinə Azərbaycan xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarovla görüşündə Azərbaycanın müşahidəçi ölkə statusu alması ilə bağlı müraciətinə baxılacağına bildirib. ŞəT-e üzvlük məsələsinin gündəmə gəlməsi bir çox müzakirələr yaradıb.

Azərbaycan sanki xarici siyasetində yeni müttəfiqlər axtarışına çıxb. Belə ki, hazırda rəsmi Bakının təkcə ŞəT-e üzvlük məsəlesi müzakirə edilmir. Eyni zamanda Kollektiv Əməkdaşlıq Müqaviləsi Təşkilatına daxil olub-olmamaqla bağlı müzakirələr də getdikcə artmadır. Bununla yanaşı, Azərbaycan Avropa Birliyi ilə yeni münasibətləri rəsmi sənədlərlə möhkəmletmək ərefəsindədir, tərəflər arasında əməkdaşlıq sazişinin imzalanması ilə bağlı danışqlar gedir. Rəsmi Bakı NATO ilə də yaxın əlaqələre ciddi üstünlük verir.

Bütün bunları onu göstərir ki, Azərbaycan bir-birine zidd olan, yeni Rusiya və Qərbin təsirinin güclü olduğu qurumları ya üzv olmağa, ya da bu qurum-

sələdə sənin yanında olmaq demekdir. Azərbaycanın da müttəfiqləri çox azdır. Bu müttəfiqlər sırasında nə NATO (Türkiyəni çıxmək şərti ilə), nə də ŞəT ölkələri var. Sadəcə, Azərbaycan çoxşaxəli beynəlxalq siyasetini davam etdirir. Çin, Hindistan Azərbaycan üçün maraq kəsb edən önəmli ölkələr olmalıdır. Nəzərə alsaq ki, ŞəT-də Rusiya da var, buna da balanslaşdırılmış siyasetimizin davamı kimi baxmalyıq. Ən əsas da indiki məqamda Rusiyanın yer aldığı təşkilatlara ma-

Dünya və regionda dəngələr dəyişir. Yeni güc mərkəzləri formalaşır. Azərbaycan da çalışır, ənənəvi güc mərkəzləri ilə yanaşı, yaranan yeni güc mərkəzlərdə də yer alınsın. Azərbaycan eyni anda Ankara, Moskva, Tehran, Tel-Əvviv, Vaşinqton, London, Brüssellə yaxşı münasibətlər qurub. Eyni zamanda Bakının Pekin, Dehli, Tokio kimi Uzaq Şərqi gücləri ilə də əməkdaşlıq etməsini müsbət hal kimi dəyərləndirirəm. Azərbaycanın beynəlxalq siyasetini uğurlu hesab etmək

Bunları etməyənə qədər Bakı üçün nə iş, nə də kabab yanan deyil. Şişin və ya kababın yanmaması üçün Bakı heç risk edib torpaqlarını qaytarır.

Politoloq onu da qeyd etdi ki, Azərbaycan torpaqlarını qaytarmaq naməne artıq müəyyən risklər almağa başlayıb: "Siyaset riski sevir, siyasetdə uğur qazanmaq isteyirsənə, heç olmasa hərdən risk etməyi bacarmalısan. Azərbaycan həm ŞəT-ə müşahidəçi üzv olacaq, həm Avropa İttifaqı ilə sənəd imzalayacaq, həm Rusiya ilə KTMT manevelrini edəcək, həm də ehtiyac duysa Naxçıvanda Türkiyənin hərbi bazalarını quracaq, hamı da razı və məmənun qalacaq. Zətən Azərbaycan həmişə balanslı siyaset yürüdüb və bununla da müstəqilliyini qoruyub saxlaya bilib. Hələlik Azərbaycan bu cür siyaset sürməyə məcburdur. Bəlkə gələcəkdə daha tərəflə xarici siyaset yürütmək məqsədə uyğun olacaq. İndiki məqamda Azərbaycan üçün əsas ərazi bütövlüyüne qovuşmaqdır. Bu, əger balanslaşdırılmış siyasetdən keçirsə, bunu edək, əger yox, görək ki, konkret tərəf tutmaqla torpaqlarımızı qaytarı bilərik, konkret tərəfimizi bələrəyək. Amma hələlik rəsmi Bakının apardığı beynəlxalq siyaseti doğru hesab edirəm. Fikrimcə, indiki halda bu siyaset davam etdirilməlidir. Lakin bu siyasetin yaxın zamanlarında nəticəsi ərazi bütövlüyümüze qovuşmaq olmasa, onda artıq konkret tərəflə siyaset haqqında fikirləşmək olar".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Rəsmi Bakı xarici siyasetdə yeni müttəfiqlər və dostlar axtarır

Əhəd Məmmədli: "Rəsmi Bakının apardığı beynəlxalq siyaseti doğru hesab edirəm"

İşlər yaxın əlaqələr qurmağa ciddi önem verir.

Ekspertlər ölkə iqtidarıının in-diye qədər yürüdüyü balanslı siyaseti bundan sonra da davam etdirməkdə israrlı olduğunu bildirirlər. Bu siyasetin Azərbaycan tipli ölkələr üçün en doğru siyaset olduğu qeyd edilir.

Politoloq Əhəd Məmmədli: Azərbaycanın çoxşaxəli siyasetini davam etdiriyini bildidi: "Bilirsiniz ki, hansısa ölkə bir təşkilatda yer almaq istəyirsə, bu hələ o demək deyil ki, həmin ölkə yer almaq istədiyi təşkilatın üzvləri ilə o andaca müttəfiq olacaq. Müttəfiqlik hər bir mə-

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olar. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmağa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmağa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmağa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi 30 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Azərbaycan həmçinin bu cür siyaseti aparmaşa məcburdur. Şişin və ya kababin yanması üçün Azərbaycan bir dövlət kimi qarşısına gərək böyük hədəflər qoysun, riskli xarici siyaset aparsın.

rağımızı göstərməliyik. Çünkü çox həssas Qarabağ problemimizin belə də həllətmə astanadındıq. Azərbaycanın siyaseti ənənəvi balanslı siyasetin davamıdır. İndiki halda bu normal gedisətdir. Azərbaycanın sirkədə janqlıq kimi əlində bir neçə alet olsa, o qədər yaxşıdır.

olur. Unutmayaq ki, ərazilərimizin bir hissəsi

KIVDF

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

• şgalçı Ermənistan bütün potensialını işe salıb ki, BMT Baş Assambleyasının sessiyası çərçivəsində planlaşdırılan Azərbaycan və Ermənistən xarici işlər nazırlarının görüşünü pozsun. Düzdür, bu görüşdən qeyri-adi, fəvqələdə nəticə gözlənilmir. Amma görünən budur ki, İrəvan danışqların davamına yönelik bütün təşəbbüsleri yerindəcə böğməyi və gərginliyi tətkikləməyi hədəf götürüb.

Qəribəsi budur ki, BMT Baş Assambleyasının qarşidakı sessiyası çərçivəsində ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlerinin vasitəciliyi ilə nazirlərin bir araya gələcəyini xil edile biler. Sessiya çərçivəsində Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə Demokratiya və İqtisadi İnkişaf Təşkilatı - GUAM arasında əməkdaşlığın da müzakirəsi istisna deyil.

ılık olaraq Ermənistan açıqladı. Ara-sıra "biz sühl danışqlarına sadıqık" deyən erməni rəsmilərin sonrakı davranışları sühl prosesinə adekvat sayıyla bilməz. Son həftədə Ermənistan XİN başçısı Zograb Mnatsakanyanın qanunsuz olaraq işğal altındakı Azərbaycan ərazilərinə gəlməsi də onun BMT binasında hansı mövqə sərgiləyacayındən xəber verir. Bundan sonra isə Ermənistəninin baş naziri Nikol Paşinyan ordu rəhbərliyinin müşayiəti ilə Qarabağa gəldi, burada aylarla oynadı və daha sonra Murova qalxıb oradan Azərbaycanı təhdid etdi. Danışqları aparmağı öz üzərinə götürən erməni baş nazirin də mövqeyi bəllidir. Əslində Paşinyan hökumət başına geldiyi ilk gündən sələflərindən daha radikal mövqə nümayiş etdirmək sühl danışqlarına davamlı zərbələr vurmaqdadır. Onun mövqeyini hətta Rusiya da təhlükəli hesab edirlər. Qeyd etdiyimiz kimi, Ermənistanın hər cür cəhd göstərir ki, özünü "məzлum", Azərbaycanı isə "zalim" tərəf kimi təqdim etsin. Elə son günlər İrəvanın davamlı şəkildə guya Azərbaycan ordusunun erməni yaşayış mənteqələrini atəşə tutması, hətta dinc sakinin yaralanması və s. barədə xəbərləri, bəy-nəlxalq təşkilatlara müraciətləri də bu məkli planın tərkib hissəsidir. Ermənistan hökumətinin başında dayanan naşı baş nazirin Azərbaycan prezidenti ilə üz-üzə gəlmək cəsarəti yoxdur. Üstəlik, onun başı mer və parlament seçkilərinə qarışır. Belə bir durumda Paşinyan üçün ideal vəziyyət öz xalqına "xarici düşmən" haqqında nağıllar danışır onu qorxutmaqdır. Ermənistan hakimiyətinin texribatlarının qarşısı isə dərhal alınır. Necə ki, 19 sentyabrda düşmənin bir hərbçisi ordumuzun sərrast atəsi nəticəsində məhv edildi.

tan rəhbəriyinin Nyu-York görüşü öncəsi öz bəyanatlarının "barit"ını çıxaltması səbəbsiz sayıyla bilməz. Yaxın tarixə nəzər salanda görürük ki, Ermənistən hakimiyət hər dəfə sülh təşəbbüslerinə zərbə vurmağa cəhd edib.

BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyasının özelliklerinden biri budur ki, sessiyada "Azerbaycanın işgal olunmuş ərazilərindəki vəziyyət" adlı qətnamə layihesinin yenidən gündəliyə salınması gözlənilir və bu, erməniləri rahatsız edib. Bu barədə məlumat 73-cü plenar sessiyanın iş programında eksini tapıb. Bildirilir ki, "Azerbaycanın işgal olunmuş ərazilərində vəziyyət" adlı qətnamə layihəsi Baş Assambleyanın 72-ci sessiyasının gündəliyində olsa da, müzakirəyə təqdim olunmadığı üçün ötən il olduğu kimi, bu il də növbəti sessiyanın gündəliyinə daxil edilib. Bundan başqa, "GUAM məkanında həlli uzanan münaqişələr, onların beynəlxalq sülh, təhlükəsizlik və inkişaf üçün fəsadları" adlı qətnamə layihəsi də yenidən ve Azərbaycanın diğer həmsərhəd ərazilərindən Ermenistanın hədəfə alındığı barədə absurd iddialar səsləndirməklə KTMT-ni prosesə qoşmaq istəyirlər. Lakin qurumun baş qərargah reisi Anatoli Sidorov deyib ki, münaqişənin sülh yolu ilə tənzimlənəcəyinə ümidi edir. KTMT rəsmisi bildirib ki, Ermənistən tərəfdən quruma hər hansı rəsmi müraciət olmayıb. Ona görə də KTMT məsələyə müdaхile edə bilməz. "Ümid edirik ki, tərəflər bu məsələni özləri həll edəcəklər. Arzuolunandır ki, bu, sülh yolu ilə həllini tapşın"-Sidorov deyib. İrevan on-suz da KTMT baş katibi Y.Xacaturov hadisəsindən sonra Rusiyanın yanında öz pis duruma düşüb. O mənada onun müraciətinə müsbət cavab verilməsi də inandırıcı deyil.

Ermənişunas alim, politoloq Qafar Çaxmaqlı “Yeni Mü-

an Prezidenti vanında Kütlevi İm

**BMT görüşü ərefəsində düşmən texribatları.
İrəvan danışqaları pozmaqdə qərarlıdır**

Ermənistanın "Rus NATO"suna bəslədiyi ümidi ləri qurumun rəsmisi dəfn etdi; Paşinyan hökuməti çıxılmaz durumdadır; **politoloq**: "Erməni baş nazir, ümumiyyətlə, danışıqlara hazır deyil, onu düşündürən hakimiyyətini qorumaqdır"

savat”a bildirdi ki, Paşinyan peşəkar, “bişmiş” siyasetçidir, deyil və Qarabağ dalğası ilə Ermənistan cəmiyyətində fəal siyaset yürütmək istəyən, amma onu bacarmayan birisidir: “O yox, başqa birisi də olsa, yenə bu cəmiyyətdə kölsalmış irqcı düşüncə və Qarabağın “erməni torpağı” olmasının barədə düşüncə və fəaliyyətini dəyişməyecək. Çünkü bu cəmiyyət artıq həddən artıq irqcılıyi mənimseyib. Başqa cümlədən heç kəs düşüne bilməz, Qarabağın Ermənistən tərkibindən başqa bir ölkə tərkibindən gərə bilməz. Onun kimi da qondarma “erməni soyqırımı” məsəlesi. Fərqli düşünənlə “xain” elan olunur. Bu, artıq dəyişməsi zor olan bir ideolojiyadır”. Q.Çaxmaqlı qeyd etdi ki, bunu yalnız Azərbaycanın qətiyyətli zərbələri dəyişdirə bilər və bu da nə vaxtsa bełə olacaq: “Başqa cür biz ərazilərimizi ermənilərdən təmizləye bilməyəcəyik. Paşinyan yan əvvəlki hakimiyyətlər dövründə bəhs etdiyimiz ideoloji “sapmaların” düzəltmək üçün bełə sərsəm, özü-özünü inka edən bəyanatlar verir. Dediymiz kimi, o, Azərbaycanla da nişqlara hazır deyil və onunla bir masada oturmağın özü mənasızdır. Həm də hələ bu yaxın gələcəkdə görünmür”.

**“Atlas” Araştırmaları
Merkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu bildirdi ki, Ermənis-**

tanın baş naziri Nikol Paşinyan yan tez-tez işgal altındaki torpaqlara gelmekle separatçılar sanki ruh yüksəklilişi əsasında işləməyə çalışır: "Çünki həm Paşinyan, həm də separatçılar yaxşı anlayırlar ki, işgal davam etdikcə bölgədə müharibə riski artır. Azərbaycanın ard-arda keçirdiyi hərbi paradlar və bu paratlarda təqdim etdiyi müasir silahlar və hərbi texnika istifadəyə tam hazırlılar. O da məlum oldu ki, Paşinyanın Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonları boşaltmaq istəyi yoxdur". Polis təloq dedi ki, erməni baş nazir, ümumiyyətlə, danışqlarla hazır deyil: "Onu düşündürən hakimiyyətini qorumaqdır. Nikol Paşinyan Ermənistanda hakimiyyətə gələndə rəsmi Bakı ona zaman tanımağa üstünlük verdi, işgalçi ölkənin yeni baş nazirinin açıqlama ve siyasetini izləmeye başladı. Azərbaycan prezidenti Ermənistanın yeni baş nazirinin adını çəkmədən onun ünvanına ağır ifadələr işlətmədi. Düşünüldü ki, bəlkə bu, "Qarabağ klanı"nın nümayəndələrindən daha ağıllı olar. Azərbaycan prezidenti ad çəkmədən haqlı olaraq Ermənistanın eks-prezidenti Serj Sərçisyanı sərt şəkildə təngidir, onun ünvanına ən ağır ifadələri işlədirdi. Eyni sərtlilik Paşinyana qarşı nümayiş etdirilmirdi. Hətta prezidentin

Paşinyanın ünvanına bir cümləsi yanlış yazıldığına ve yanlış tərcümə edildiyinə görə böyük agentlik qapadıldı. Ancaq Paşinyana verilən zaman özünü doğrultmadı. Paşinyanın təxribatlarında Sərkisyanı üst-tələyib. Ona görə də Azərbaycan prezidentinin mətbuat kabinetinin dünənki açıqlamasını oxuduqda və "Paşinyan Azərbaycanın daxili işlərinə bur-nunu soxmasın" kimi cümlələrə rast geldikdə mənə tam aydın oldu ki, rəsmi Bakı Paşının yanın ünvanına ritorikasını sərtləşdirməyə qərar verib. Bu isə o deməkdir ki, rəsmi Bakı Paşinyanla gələcək di-aloqa ümidi deyil".

E.Şahinoğlu karşısındaki BMT görüşünün mənasının olmadığını bildirdi: "Təbii ki, bu görüşün mənası yoxdur. Bir də ki, Nyu-Yorkda iki dövlətin rəhbəri görüşməyəcək ki. Nazirlərin görüşü isə neticəsiz qalacaq".

Rusya ile konfrontasyon
şeraitinde olan İravan Qərbə
bəslədiyi ümidi rəmət etmək
dədir. Bu arada Ermənistanda
baş naziri Nikol Paşinyanın
ABŞ-a sefərini təxirə salması-
nın səbəbi bəlli olub. Axar.az
“168 Jam” qəzeti əlinə istinadən
xəbər verir ki, eślində Paşin-
yan sefərini heç də İravan Şə-
hər Şurasına keçiriləcək seç-
kidə iştirak üçün təxirə salma-
yib. “Öldə etdiyimiz məlumatata
görlə, sefərin təxirə salınma-

səbəbi fərqlidir. Belə ki, erməni tərəfi əvvəlcə ABŞ prezidenti Donald Trampla görüşməyi teklif etsə də, bu istək rədd edilib. Daha sonra vitse-prezident Maykl Penslə görüşə cəhd edilib, lakin bu istəyə də rədd cavabı verilib. ABŞ-a sefərin "xilası üçün" son ümid Ermənistan xarici işlər naziri Zöhrab Mnatsakanyanla dövlət katibi Mayk Pompeonun görüşünün teşkili olub. Lakin hələlik ABŞ tərəfi bu görüşün keçirilməsi üçün öz cavabını verməyib. Mənbəmiz bu görüşə rədd cavabı veriləcəyini gözləyir", - deyə məlumatda bildirib.

Qeyd edək ki, Paşinyan bundan önce ABŞ-a edəcəyi səfəri 23 sentyabra təxirə saldığını bildirib. Baş nazir buna səbəb kimi İrəvan Şəhər Şurasına keçiriləcək seckidə səs vermek istəməsini göstərib.

NATO-dan gələn reaksiya da Ermənistən iddialarının üstündən xətt çəkilməsi anlamını verir. "NATO qanunun alılıyi mövqeyindən çıxış edən alıysındır. Biz ölkələrin ərazi bütövlüyü məsələsi üzrə BMT-nin Nizamnaməsi və ATƏT-in Helsinki yekun aktını vacib hesab edirik". Bunu NATO baş katibinin müavini Röruz Hotemüller deyib. BMT-nin Nizamnaməsi və ATƏT-in Helsinki yekun aktının vacib sayılması Azərbaycanın məraqlarına tam cavab verir.

"NATO qanunun alılıyi mövqeyindən çıxış edən alyansdır. Biz ölkələrin ərazi bütövlüyü məsələsinə dair BMT-nin Nizamnaməsi və ATƏT-in Helsinki Yekun Aktini vacib hesab edirik". Bu sözləri sentyabrın 20-de azərbaycanlı jurnalistlərə açıqlamasında Bakıda səfərdə olan NATO baş katibinin müavini Rouz Hotemüller deyib. "Biz həmçinin bütün münaqişələrin dinc yolla həllimin tərəfdarıyiq və Minsk Qrupu həmsədrlerinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması istiqamətində sülh yollarının axtarışı üzrə səylərini dəstəkleyirik", - deyə o bildirib.

"Yeni Müsavat" xatırladır ki, bu ilin iyulunda Brüsselde keçirilən son NATO sammitində qəbul edilmiş Yekin Bəyannamədə Gürçistan, Ukrayna və Moldova kimi ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenitəyin dəstək ifadə olunub. O zaman Rusiya əleyhinə nümayişkaranə şəkildə Alyansın zirvə toplantısına qatılan Ermənistənin baş naziri Nikol Paşinyanın anti-Azərbaycan səyləri heç bir səmərə verməmiş, bütövlükdə Paşinyan Qərbən heç bir dəstək ala bilməmişdi. Əvəzində Moskva Brüssel sammitində iştirak edən yegane KTMT ölkəsi kimi Ermənistənin yeni rəhbərəne in迪yedək qəzəblidir.

****

Qayıdaq Azərbaycana. Dünyanın ən güclü hərbi-siyasi Alyansı sayılan NATO-nun yüksək çinli rəsmisinin son Bakı aşığılaması ərazisinin 20%-i erməni işğal altında olan ölkəmiz üçün çox önemlidir. Ərazi bütövlüyümüzə dəstək öz yerində, əslində bu mövqe Azərbaycanın mühərribə haqqının da tənininə deməkdir. Eyni zamanda Bakıdan İrəvana verilen ciddi ismarişdir. İşgalçi tərefi narahat edən həm də budur. Təsədüfi deyil ki, NATO baş katibi müavininin Bakı səfəri barədə yazan erməni mediası xanım Hotemüllerin bəyanatında

NATO-dan Azərbaycana mühüm dəstək - mühərribə haqqımız tanınır

Putinin Bakı səfəri ərefəsində dünyada ən güclü hərbi-siyasi alyansdan önəmlili mövqə: "Ərazi bütövlüyü bizim üçün vacibdir"; **Hikmət Hacızadə:** "Bu halda, həm Rusiya Ermənistən arxasından qaçacaq, həm də Qərb..."

Azərbaycanın ərazi bütövlüyüne dəsteklə bağlı hissəni ixtisar edib.

NATO rəsmisinin Bakı səfəri və bu səfər çərçivəsində verilən yuxarıdakı açıqlama Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana gəlininə sayılı günler qaldığı vaxta təsadüf eləməsi ilə də diqqət çəkir. O Rusiya ki, onun rəhbərliyinin dildən Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tanındığı barədə nə vaxtsa bəyanat verdiyi yada düşmür. Cümlü Qarabağ ixtifafının tezliklə tarixin arxivinə verilmiş Brüsselden fərqli olaraq, Moskvanın marağında deyil. Ona görə ki, Rusiya konfliktin çözülməsi ilə elə həmin NA-

TO-nun bölgədə möhkəmlənəcəyindən narahatdır.

Doğrudur, Putinin Bakı ərefəsində yenidən "5 rayon" səhəbəti ortaya atılıb. Lakin hələ ki Kreml rəsmiləri bu haqqda hansıa konkret, nikbin fikir ifadə etməyiblər. Başqa yandan, 5 rayon qarşılığında Moskvanın Bakıdan nə istədiyi də mühümdür. Nəhayət, işgalçi ölkədə ərazi qaytarmaq məsələsinin nəcə qarşılanağı az ehəmiyyət kəsb etmər.

Məsələ ondadır ki, Ermənistən yeni baş naziri, növbənəkən parlament seçkilərinə hazırlanan Nikol Paşinyan indilikdə məhz vaxtaşırı Qarabağ mövzusunda populist, radi-

kal bəyanatlar verməklə öz reytinqini yüksək saxlamağa çalışır. Onun əsas hədəfi isə - açıq deməyə cəkinse də - Ermənistən Rusyanın təsir dairəsindən, Avrasiya Birliyi və KTMT-dən - "Rus NATO-su"ndan uzaqlaşdırır Qərbə yaxınlaşdırmaqdır.

Lakin Kremlin forpostu funksiyasını daşıyan, xarici səhədlərini belə rus əsgərlərinin qoruduğu, iki Rusiya hərbi bazasının yerləşdiyi Ermənistən və Paşinyan üçün bu, çox qəлиз məsələdir. Demək, Qarabağ probleminin həll perspektivi həm də İrəvan-Moskva münasibətlərinin aqibətində asılıdır.

Bu xüsusda politoloqlarım maraqlı şəhərləri var. Məsələn, sabiq xarici işlər naziri Tofiq Zülfüqarov "Yeni Müsavat" açıqlamasında deyib ki, Ermənistən Moskva üçün vacib ölkə deyil, ondan ötrü əlavə "yükündür" ve Rusiya gec-tez Ermənistənən çıxacaq.

Politoloq Hikmət Hacızadə isə bir qədər fərqli düşünür. **Onun fikrinə, Rusiya Ermənistən yanında saxlamağa çalışacaq və baş nazir Paşinyan, ümumən Ermənistən Rusiyaya təzyiqlərinə tab getirə bilər.** Bu barədə o, teleq-

raf.com-a müsahibəsində deyib.

"Əger Qərb dəstəkləməsə, Paşinyan axırdı Moskvaya təslim olmaq məcburiyyətində qalaq. Qərb isə hələlik heç nə etmir, uzaqdan bəyanatlar verir, hansıa formada nümayəndələr göndərir. Ona görə də Paşinyanın vəziyyəti o qədər də yaxşı deyil", - deyə o qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, Ermənistənən tekbaşına Rusiya ilə mübarizə aparmığa gücü yoxdur: "Ona görə mümkündür ki, Paşinyan Qərbə yaxınlaşmaq planlarını dayandırsın. Ya da bu addımlarını kiçildəcek. Qərb də Ermənistənə özüne birləşdirmək isteyir, amma Ermənistən üçün vuruşmaq istəmir. Yəni necə ki, vaxtılı Saakaşvili tek qaldı, Paşinyan da belə tek qalaq. Saakaşvili də o vaxt radikal formada Qərbə integrasiya xətti seçmişdi, amma bu, son nəticədə Gürçüstən ərazilərinin işgallina getirib çıxardı".

Bəs Qərb niye Ermənistənə kömək eleməti istəmir?

H.Hacızadə: "Çünki gücü yoxdur, Ermənistəndən çox uzaqdadır. Buna görə də vuruşmaq istəmir. Onlarda her şey yaxşıdır. "Mercedes" sürürlər, əstdikləri kimi yaşayırlar, nələrinə lazımdır? Qərbin adamı Er-

mənistəna, yaxud başqasına görə ölmək istəmir. Həm də bu ra böyük güc sərf etmek lazımdır. Gürçüstən heç olmasa, Qara dənizin yanındadır, oradan gəmi göndərmək olar. Bəs Ermənistənə hansı yolla kömək etsinlər?"

Qarabağ konfliktinin mümkün həll yollarına gəldikdə, politoloq hesab edir ki, bu, Paşinyanın hakimiyyətinin aqibətdən asılı olacaq. "Paşinyanın hakimiyyətdə möhkəmlənməsi isə iki formada ola bilər. Əger o, Rusiya vasitəsilə möhkəmlənsə, bu, Azərbaycana sərf etmir. Yəni münaqişə olduğu nöqtədə qalacaq. Amma Paşinyan Qərbə yaxınlaşsa, o zaman yumşalaq, Qarabağ məsələsinin həlli asanlaşacaq. Bu halda həm Rusiya Ermənistənən arxasından qaçacaq, həm də Qərb Paşinyandan bu məsələnin həlli tələb edəcək. Ermənistənən avropalaşması və demokratikləşməsi Qarabağ münaqişəsinin həlli baxımından Azərbaycan üçün sərfəlidir", - deyə sondan Hacızadə əlavə edib.

Bu proqnozların hansı birinin doğrulacağını isə lap yaxında, böyük ehtimalla, payızda görəcəyik.

□ **Siyaset şöbəsi,**
"Yeni Müsavat"

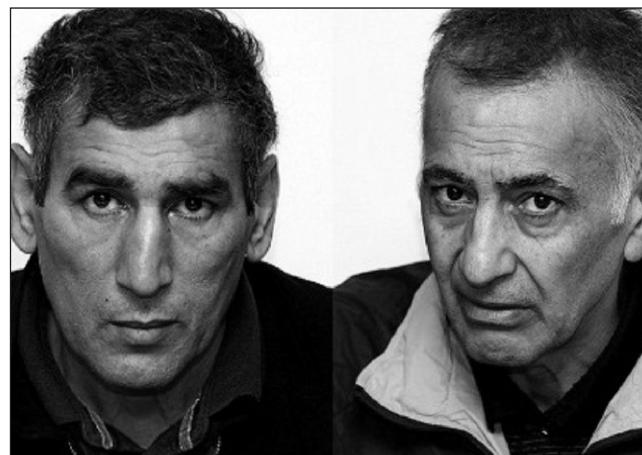
Kəlbəcərli girovların dəyişdirilməsi bu səbəbdən alınmir

Ermənistənən hiyləgər planı və...

Kəlbəcərli girovlar Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin azad edilməsi, Azərbaycanda həbsdə olan erməni diversantlarla dəyişdirilməsi məsələsi artıq neçənci dəfədir ki, ATƏT-in toplantısında qaldırılır. Bir neçə gün öncə Polşanın paytaxtı Varsava şəhərində ATƏT-in Demokratik İnstitutar və İnsan Haqları Ofisinin təşkil etdiyi illik sammitdə Azərbaycan Demokratiya və İnsan Haqları İnstitutunun rəhbəri Əhməd Şahidov hazırda yüzlərə azərbaycanlıların qanunsuz olaraq, Ermənistəndə və işğal olunmuş Dağlıq Qarabağda girov saxlanıldıgını, onların bəziləri barədə heç bir məlumatın olmadığını bildirib.

Kəlbəcərli girovlar Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin azadlığı buraxılması məsələsinə toxunan hüquq müdafiəcisi Ermənistənən beynəlxalq qanunlara əməl etmədiyi və BMT-nin Cenevre Konvensiyasının tələblərini kobud suretdə pozduğunu bildirib. Ermənistənən bu siyasetə son qoymasını tələb edən ADİH rəhbəri azərbaycanlı mülki girovların erməni herbi diver-

santlarla dəyişdirilməsinin tərəflər arasında etimad mühiti yarada biləcəyini də xüsusi vurğulayıb: "Azərbaycanlı mülki şəxslər Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev artıq 4 ildir ki, qeyri-qanuni olaraq həbsdədir, Ermənistən tərefi onları faktiki olaraq, girov saxlayır. Bu müddət ərzində biz dəfələrlə beynəlxalq platformlarda bu barədə məsələ qoymasını tələb edən ADİH rəhbəri azərbaycanlı mülki girovların erməni herbi diver-

fine müraciətlər etmişik. Əfsusluslar olsun ki, Ermənistən hökuməti beynəlxalq qanunvericiliyin tələblərinə məhə qoymur. Bu gün Azərbaycanda 2 erməni hərbi diversant həbsdədir. Arsen Baqdasaryan və Karen Kazaryan müxtəlif vaxtlarda təmas xəttini keçərək, Azərbaycan tərefində müxtəlif xarakterli təxribatlar törətməyə cəhd göstəriblər və Azərbaycan əsgərləri tərefindən saxlanılıblar. Düşünürəm ki, Ermənistənən yəni hökuməti məsələyə dəha praqmatik yanaşacaq və girovların dəyişdirilməsinə müsbət cavab verəcək. Cümlü, bu ilk növbədə münaqişə tərəfləri arasında etimad mühiti yaranmasına getirib çıxara bilər".

İtkin düşənlərin axtarışı, əsir və girovların azad edil-

edərək bu məsələyə qarışmaqları deyirlər. Kəlbəcərli girovları in迪yə qədər azad etməyin səbəbi məhz budur-Ermənistənən məsələni Dağlıq Qarabağın üzərinə atması". Ermənistən bu taktikasının arkasında dayanan məqsəd isə aydınlaşdır. İşgalçi ölkə girovları in迪yə qədər azad etməyin səbəbi məhz budur-Ermənistənən məsələni Dağlıq Qarabağın üzərinə atması".

Ermənistənən bu taktikasının arkasında dayanan məqsəd isə aydınlaşdır. İşgalçi ölkə girovları in迪yə qədər azad etməyin səbəbi məhz budur-Ermənistənən məsələni Dağlıq Qarabağın üzərinə atması".

Ermənistənən bu taktikasının arkasında dayanan məqsəd isə aydınlaşdır. İşgalçi ölkə girovları in迪yə qədər azad etməyin səbəbi məhz budur-Ermənistənən məsələni Dağlıq Qarabağın üzərinə atması".

Xatırladaq ki, 2014-cü ilin iyul ayında Rusiya vətəndaşı Dilqəm Əsgərov və Azərbaycan vətəndaşı Şahbaz Quliyev Kəlbəcərdə öz ata-baba yurdularını ziyarət etmək istəyərən Ermənistən əsgərləri tərəfindən girov götürürlər, Azərbaycanın isə belli səbəblərden Dağlıq Qarabağ'a rəsmi müraciət etməsi mümkünüsdür.

Xatırladaq ki, 2014-cü ilin iyul ayında Rusiya vətəndaşı Dilqəm Əsgərov və Azərbaycan vətəndaşı Şahbaz Quliyev Kəlbəcərdə öz ata-baba yurdularını ziyarət etmək istəyərən Ermənistən əsgərləri tərəfindən girov götürürlər, Azərbaycan vətəndaşı Həsən Həsənov isə güllələnərək öldürülüb. H. Həsənovun meyiti düşməndən alınaraq Bakıda dəfn edilib. İşgal altındakı Dağlıq Qarabağda D. Əsgərov və Ş. Quliyev üzərində qanunsuz "məhkəmə" qurulub. "Məhkəmə"nin qərarı ilə D. Əsgərov ölümlü, Ş. Quliyev 22 il müdətindən azadlıqdan məhrum edilib.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi Abşeron rayonu, Masazır qəsəbəsində qanunsuz toyuq kəsimi ilə məşğul olan iki müəssisədə bu cür hal aşkarlayıb: "Real TV"-nin yayılmışlığı video-reportajda broyler toyuqlarının naməlum şəkildə kəsildiyi, cirkli alətlərlə tülklərən təmizləndiyi və cirkli sularda soyudulduğu əksini tapıb. Digər müəssisədə isə broyler toyuqları naməlum kimyəvi maddə ilə sarı rəngə boyadılaraq kənd toyuqlarına bənzədirib.

Araşdırmanın nəticələrinə görə, müəssisələr 02.00-07.00 radelərində qanunsuz fəaliyyət göstərmiş və emal olunan toyuq atı müxtəlif ticarət şəbəkələrinə, kafe və restoranlara "kənd toyuğu" adı altında satılmış. QTA da məhz ticaret müəssisələrində bu mehsulların izinə düşərək sözügedən müəssisələri aşkarla çıxıb. Reydlərin ardından hər iki müəssisənin fəaliyyəti dayandırılıb.

Bu faktla bağlı "Yeni Müsavat" a danişan iş adamı, quşçuluq sahəsində fəaliyyət göstərən Mürvət Həsənli bildirib ki, hər yerdə olduğu kimi, quşçuluq sektorunda da işbazlar mövcuddur: "Onlar müştərilərin yanlış təsəvvüründə istifadə edərək və bu təsəvvürleri gücləndirərək, öz zay mehsullarını daha keyfiyyətli mal adıyla bazaraya sırmayaçaqlırlar. Gah kustar üsullarla yetişdirikləri mehsulların içərisinə su doldurub çəkisini artırıb, gah da onu rəngləyib "kənd toyuğu" adı ilə bazaraya çıxırlar. Yalandan isə şayiə yayırlar ki, guya broyler to-

Mürvət Həsənli

yuqları qida üçün təhlükəli, özlərinin istehsal etdikləri mehsullar isə daha faydalıdır. Halbuki bu şayiələrin arxasında dayanan qüvvələrin öz mehsullarının keyfiyyəti mübahisə doğurduğu kimi, fırıldaq metodları da qida təhlükəsizliyi qaydalarına ziddidir".

İş adamı hər kəsi toyuq mehsulları alarken diqqətli olmağa çağırıb: "Sosial şəbəkə-

lərdə yayılan videolardan da aydın olur ki, həmin toyuqlar nətəmiz yerlərdə kəsilir, üzərlərinə rəng vurulur, içərilərinə su doldurulur və s. Müştəriləri bu yolla aldadın işbazların fırıldaqlarına uyub süfrəmizi korlamayaq". **İstehlakçıları tanınmış firmaların mehsullarını almaq** səsləyen Mürvət Həsənli yalnız bu cür müəssisələrin keyfiyyətli mal istehsal edə biləcəklə-

rına inanır: "Ölkəmizdə "Siyəzən", "Şəfa", "Lerik", "Səba", "Tamlı" və s. kimi böyük broyler müəssisələri var. Bu müəssisələr daima baytarların və dövlət qurumlarının nəzarəti altında fəaliyyət göstərirler. Üstəlik, bu mehsulların üzərində harda istehsal edildikləri yazılıldıdan, öz marka adlarının qayısına qalan müəssisələr də keyfiyyətli mal ortaya çıxarmaqdə

raqlı olurlar. Onların qısa zamani dividend üçün öz perspektivlərini qurban vermek şansları yoxdur. Əks halda, iri broylerlərin yatırıqları böyük investisiyalar bata bilər. Alicilar da işini bilən müəssisələrə etibar etməli və onların məhsulunu almalıdır. Necə deyərlər, "cörəyi ver çörəkciyə, birini de üstəlik!".

Bəzi istehlakçıların Türkiyə toyuqlarına daha çox maraq göstərmələrinin heç bir real əsası olmadığı deyən iş adamının fikrincə, Azərbaycanın quşçuluq sahəsindəki təcrübələri bir çox ölkələrin, o cümlədən Türkiyənin təsərrüfatlarından daha qədimdir və bu da da-ha keyfiyyətli məhsul istehsal etməye imkan verir: "Məsələn, Azərbaycanın ən iri quşçuluq müəssisələrindən olan "Siyəzən Broyler" 1984-cü ilde mərhum prezidentimiz Heydər Əliyev tərəfindən açılıb. Mərhum prezident bu müəssisəni özünün uzun rəhbərlik təcrübəsinin ən yadda qalan əsərlərindən sayır, onunla fəxr edirdi. Hələ sovet hakimiyyəti illərində sözügedən müəssisənin avadanlıqları Avro-pa ölkələrinin birindən getirilmiş və xarici mütəxəssislər tərəfindən quraşdırılmışdı. 35 il bundan əvvəl belə müəssisə öz müasir-

□ DÜNYA,
"Yeni Müsavat"

ABŞ-in ticarət savaşı Azərbaycanı da "vuracaq"

Elnur Soltanov: "Proseslər sonda dünya iqtisadi böhranına keçə bilər"

ABŞ-la Çin arasında ticarət müharibəsinin miqyası getdikcə genişlənməkdədir. Belə ki, sentyabrın 24-dən ABŞ Çin istehsalı olan daha 200 milyard dollarlıq malın ölkəyə idaxhalı 10 faizlik gömrük rüsumu tətbiq edəcək. Rüsumun həcmi gələn il yanvarın 1-dən 25 faizə yüksələcək. Əgər Çin tərfi buna qarşı hansısa addımlar atarsa, ABŞ bütün Çin mallarını ölkəyə əlavə rüsumla buraxacaq. Analitiklərin fikrincə, bu, hər iki ölkənin üzv olduğu Ümumdünya Ticarət Təşkilatının tarixində ən "bahalı" qarışdırma olacaq.

Honkonqda yaşayan Çinəlli strateq Endryu Lyung (Andrew Leung) hesab edir ki, ABŞ ile Çin arasında gedən ticarət müharibəsi Azərbaycana da təsir edə bilər.

Bunu "Report"un London bürosuna açıqlama verən ekspert qeyd edib ki, dünyada gedən proseslər bir-birinə çox bağlı olduğu üçün global təchizat və dəyər zənciri bu müharibədən ciddi təsir görecək: "Çinin ABŞ-a ixrac etdiyi malların əşkəriyətinin komponentləri və materialları ABŞ-dən daxil olmaqla, digər ölkələrdən alınır. Məsələn, Çindən ixrac edilən "iPhone"larda Yaponiyadan, Cənubi Koreyadan idaxal olunan

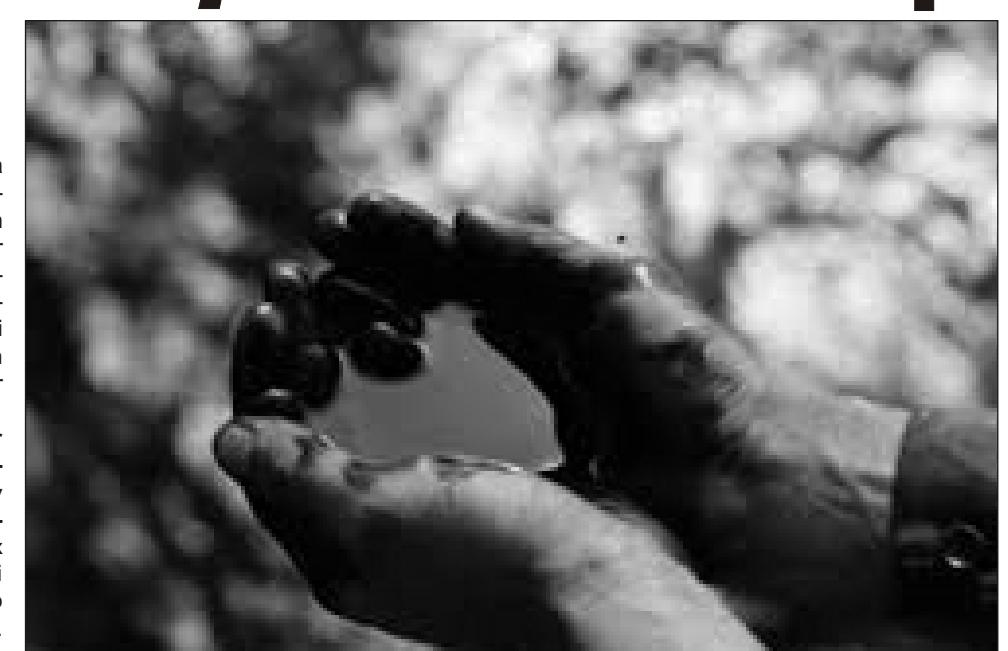
çiplər və materialları, həmcinin ABŞ-a məxsus "hardware" və program təminatları istifadə olunur. Əlavə dəyərlər mehsulların yalnız bir hissəsi Çində var. Odur ki, dünyadan müxtəlif bölgələrində yüksələcək və digər ticarətə əlaqəli müəssisələr də bundan təsirlənəcək. Beynəlxalq Valyuta Fondu ABŞ-Çin ticarət müharibəsinin qlobal iqtisadi artımı 0,5 faiz azaldacaqı haqqında da xəbərdarlıq edib".

Ekspertin fikrincə, ticarət müharibəsindən Azərbaycan da daxil olmaqla, bütün neft ölkələri əziyyət çəkə bilər: "Çin dünəninin ən böyük neft alıcısı olduğundan onun "qara qızıl" a tələbatının azalması dünya bazarında nefti ucuzlaşdıracaq və son nəticədə ticarət müharibəsi Azərbaycan kimi ölkələrin gelirlerinə, iqtisadi artımına təsir göstərəcək".

Qeyd edək ki, Çin dünyada neft istehlakına görə ABŞ-dan sonra ikinci yerde gəlir. Bu istehlakın 30 faiz qədəri daxili istehsal hesabına təmin olunur. 2018-ci il üçün Çin'in gündəlik neft tələbatının 12 milyon bareli ötəcəyi proqnozlaşdırılır. Beynəlxalq araştırma mərkəzlərinin hesablamalarına görə, 2020-ci ilədək Çin'in neft idaxhalına sərf edəcəyi illik vəsait 500 milyard dollara çatacaq.

Cində eyni zamanda ABŞ-la ticarət müharibəsi başlamazdan önce də iqtisadi artım sürəti zəifləyib. Belə böyük bir oyuncunun tələbatının azalması dünya neft bazarına necə təsir göstərəcək? Cində iqtisadi artım sürətə zəifləyərsə, bunun neft istehlakına təsiri nə qədər güclü ola bilər?

ADA Universitetində Xəzər Enerji və Ətraf Mühit Mərkəzinin direktoru Elnur Soltanov bildirir ki, hazırda Çin ABŞ-ə ilə 500 milyard dollardan çox məhsul satır: "Çin idaxal etdiyi ABŞ mehsullarının dəyəri isə 150 milyard dollara yaxındır. Artıq müharibənin ortasındaydıq deyə bilərik. Çünkü bundan əvvəl ilk addım ABŞ-dan olmaqla, iki mərhələdə qarşılıqlı rüsum artırılmasına gedilib. İndi səhəbat 200 milyard dollarlıq Çin mehsuluna ABŞ-ə idaxal üçün əlavə rüsum tətbiq olunmasından gedir. Çin isə əvvəl 50 milyard dollarlıq ABŞ mehsuluna əlavə rüsum tətbiq edib. Gözənlənilər ki, Amerikanın son addımlına qarşı bu mehsulların rüsumu 100 milyard dollara qaldırılsın. Yəni müharibə 3-cü mərhələyə qədəm qoyur, hadisələrin inkişafı göstərir ki, bu proses bütün mehsullara əlavə rüsum tətbiq olunması ilə nəticələnəcək".

Eksperta görə, dünyanın iki ən güclü iqtisadiyyatı arasında gərginlik bütövlükda dünya iqtisadiyyatına mənfi təsirini gözləniləndir. Bu isə ister-istəməz dünyada neft tələbatın azalması və qiymətinin düşməsini şərtləndirəcək. Lakin nəzərə almaq lazımdır ki, ABŞ İran'a qarşı da sanksiyalar idaxhalı dayandırsalar belə, satılmayan mehsulları daxili bazarlarında realizə edə bilərlər. Lakin bu, uzun müddət davam edə bilmez. İkinci tərəfdən, dünya dəyər zənciri tamdır, onun bir həlqəsində yaranan gərginlik bütün zəncirə təsir göstərir. Yəni ABŞ-Çin ticarət savaşının büt-

tövlükdə dünya iqtisadiyyatına mənfi təsir edərək, global iqtisadi artımı zəiflətməsi gözənləndir. Bu isə ister-istəməz dünyada neft tələbatın azalması və qiymətinin düşməsini şərtləndirəcək. Lakin nəzərə almaq lazımdır ki, ABŞ İran'a qarşı da sanksiyalar idaxhalı dayandırsalar belə, satılmayan mehsulları daxili bazarlarında realizə edə bilərlər. Xüsusilə noyabrdan İranın neft ixracına ciddi engel yaranacaq. Yəni İranın dünya neft bazarındaki yeri xeyli dərəcədə boşalacaq. Bu isə ABŞ-Çin ticarət müharibəsi nəticəsində tələbin azalmasının təsirini minimuma endirə bilər".

E.Soltanov neft bazarına

güclü təsir edəcək əsas təhlükə kimi dünya iqtisadi böhranının başlanmasını görür: "Bildiyiniz kimi, Argentinada vəziyyət pidsir, İranda da problemlər baş qaldırır. Bundan əlavə, təessüfələ qeyd edim ki, Türkiyədə də iqtisadi vəziyyət ürəkaçan deyil, digər tərəfdən, ABŞ sanksiyaları Rusiya iqtisadiyyatında da tələtümələr yaradır. Bütün bu proseslərin sonda dünya iqtisadi böhranına keçməsi təhlükəsi var və bu, baş verərsə, əlbəttə ki, neft bazarına da keşkin təsirləri olacaq".

□ **Dünya SAKIT,**
"Yeni Müsavat"

Gürcüstanın Pravoslav kilsəsi marixuananın tibbi məqsədlər üçün becerilməsini leqallaşdırmağı nəzərdə tutan qanun layihəsinə etiraz edib. Bundan sonra Gürcüstan hökuməti layihəni yarımcıq saxlayıb. "Yeni Müsavat" BBC Azərbaycanca xidmətinə istinadən xəbər verir ki, parlament spikeri İrakli Kobakhidze jurnalistlərə deyib ki, hökumət hər hansı "tələsik qərarlar" verməyəcək və öz mesajını bütün respublika ictimaiyyətinə çatdırmağa çalışacaq.

"Yanlış məlumatlar yayılmışdır, buna görə de biz ictimaiyyətə məlumat verməy xüsusi diqqət yetirməli və daha sonra birlikdə qərar verməliyik", - o deyib.

Kobakhidzenin sözlərinə görə, layihə əleyhdarları insanlara "çaşdırıcı məlumatlar" verir ve deyirlər ki, narkotiklərə qoyulan bütün məhdudiyyətlər qaldırılacaq.

Gürcüstanın Daxili İşlər Nazirliyi ayın əvvəlində bildirmişdi ki, layihə qəbul olunsa belə, marixuananın Gürcüstəndə satışı yenə de cinayət məsuliyyəti daşıyacaq və layihə qəti olaraq ixrac üçün nəzərdə tutulur, İPN xəbər agentliyi yazar.

Bu ilin yayında gürcü polislər gecə klublarında narkotik reydləri keçirməyə başlamışdı və feallar iddia edirdi ki, reyd keçirilən klublar geylərin çoxluq təşkil etdiyi yerlərdə.

Polis reydlərindən sonra Gürcüstəndə kütləvi etirazlar başlanmışdı. Gürcüstanın Girçi Partiyası etirazlar zamanı narkotik qanunları haqqında ölkənin konstitusiya məhkəməsinə müraciət etmiş və məhkəmə marixuananın şəxsi istifadəsini leqallaşdırılmışdı.

Marixuananın becerilməsi layihəsi yepiskoplar tərəfindən narahatlıqla qarşılanıb. Pravoslav Kilsəsinin rəhbəri Patriarx II İlia da bazar günü məsələ ilə bağlı açıq danışdı.

Marixuananın becerilməsi layihəsi yepiskoplar tərəfindən narahatlıqla qarşılanıb. Pravoslav Kilsəsinin rəhbəri Patriarx II İlia da bazar günü məsələ ilə bağlı açıq danışdı.

Kanadalı gənclər narkotikdən ən çox istifadə edənlərdir

Amma bu mövzu bize dünyada narkotik maddələrin satışına, istifadəsinə, yayılmasına yaşı işq yandıran ölkələrlə bağlı bir gəzisməni mütləq edir.

Önce son gelişmələri nəzərə çatdırıq. Bu ilin iyundan məlum oldu ki, Kanada parlamenti marixuananın zövq üçün istifadəsi haqqında qanun qəbul edib. Qanun layihəsinə qarşı 29 səs verilib, amma onu dəstekleyənlər 52

ki, bu qadağanın aradan götürülməsi insanları daha ağır narkotik vasitələrdən istifadəyə yönəldəcək.

Cənubi Koreyada marixuanana, ümumiyyətlə, narkotik maddə kateqoriyasına daxil deyil. Əsgər və işçilər isə yorğun və gərgin günün sonunda stresdən və günün yorğunluğundan qurtulmaq üçün marixuanadan istifadə edirlər və bu, az qala günün sonunda spiriti içki içməyə bərabər sayılır.

Portuqaliya hökuməti isə narkotik istifadəçiləri üçün tətbiq etdiyi pul cəzasını

Ona görə də çatımı asan olan bu dərmanlardan istifadə edərkən özümüzü daha güvənde hiss edirik".

Bəzi hökumətlərin ciddi cəhdlərinə baxmayaraq, bu dərmanlar hər gün artan internet saytları vasitəsilə satın alınır. Bəzi ölkələrdə isə qanuni narkotik maddələr "ağılı dükən" adı verilən dükanlarda satılır.

Narkotik azaddır, elə ölmək də...

Qanuni narkotik vasitə adlandırılın maddələrdən bəziləri bir çox ölkələrdə xəstəlik və ölüm zamanı istifadəyə yararlı hesab edilir. Lon-

Gürcüstan azad narkotikdən imtina etdi, bəs digər ölkələr...?

Dünyanın hansı ölkələrində narkotik istifadəsi azaddır və bunun ilginc səbəbləri

səslə qanunun qəbuluna nail olub. Qanun layihəsi baş nazir Justin Trudeau'nun rəhbərlik etdiyi Liberal partiyanın 2015-ci ildəki seçkilərdə verdiyi vədlərdən biri idi.

Qanun marixuananın hansı şəkildə becerilməsini, paylanması və satılmasını tənzimləyir. İstifadəçilərin marixuananı ictimai yerlərdə istifadə edib-ətməyəcəyinə yerli orqanlar qərar verəcək. Qanunun sentyabr ayından qüvvəyə minəcəyi gözlənilir.

Canada dünyadan inkişaf etmiş yeddi ölkəsinin üzv olduğu "G7 ölkələri" arasında marixuananın zövq üçün istifadəsinə qanunileşdirən ilk ölkə olub. Ölkəde marixuananın istifadəsi 1923-cü ildən bu yana cinayət hesab olunub, amma 2001-ci ildən tibbi istifadəsi qanunileşib.

Xüsusilə gənc kanadalılar dünyada en çox marixuananın istifadə edənlər sırasındadır. Kanada hökuməti qanunun qəbulu ilə qanuni marixuananın istifadəsinə görə dünyada ilk sıraları tutur, burada uyuşdurucu həblərin və maddələrin istifadəsi qanunsuzdur. 2001-ci ildə Avstraliyada xüsusi mərkəzler yaranmağa başladı. Həmin mərkəzlərdə narkotik maddələrdən asılılıq çəkən insanlar gigiyenik cəhətdən təmiz və tehlükəsiz şəkildə özlərinə uyuşdurucu inyeksiyaları vurdura bilərlər. Oxşar mərkəzlər Avropa ölkələrində də mövcuddur, hansı ki həmin mərkəzlərdə uyuşdurucu asılılığından əziyyət çəkən insanlara həm tibbi, həm də mənəvi destək

kündür. Narkotikin tibb məqsədilə istifadə ediləcəyi xəstəliklər arasında epilepsiya, xərçəng və skeleroz da yer alır. Çexiya Cumhuriyyəti, Fransa və Hollandiyanın da aralarında olduğu bəzi Avropa Birliyi ölkələrində narkotikdən tibb məqsədilə istifadəyə icazə var. İsveçrədə isə əgər vətəndaşın üstündən 10 qram və ondan daha az miqdarda narkotik maddə çıxırsa, heç bunu polis qeydiyyatına da salımlar.

Dünyada tibb məqsədilə narkotikdən istifadənin qanuni olduğu ölkələrin siyahısı aşağıdakı kimidir: ABŞ, Argentina, Avstraliya, Belçika, Braziliya, Kambociya, Costa Rica, Xorvatiya, Çexiya, Ekvator, Estoniya, Fransa, Hindistan, İran, Pakistan, Cənubi Koreya, Uruqvay, İspaniya, Hollanda.

Siyahidakı bəzi ölkələrdə narkotiklə bağlı vəziyyəti xarakterizə edək. Məsələn, Avstraliya əhalisi marixuananın istifadəsinə görə dünyada ilk sıraları tutur, burada uyuşdurucu həblərin və maddələrin istifadəsi qanunsuzdur. 2001-ci ildə Avstraliyada xüsusi mərkəzler yaranmağa başladı. Həmin mərkəzlərdə narkotik maddələrdən asılılıq çəkən insanlar gigiyenik cəhətdən təmiz və tehlükəsiz şəkildə özlərinə uyuşdurucu inyeksiyaları vurdura bilərlər. Oxşar mərkəzlər Avropa ölkələrində də mövcuddur, hansı ki həmin mərkəzlərdə uyuşdurucu asılılığından əziyyət çəkən insanlara həm tibbi, həm də mənəvi destək

göstərilir. Portuqaliyada narkotik maddələrin leqallaşdırılması və liberallaşdırılması münasibətində ilk addım atan ölkələrden biridir. Məhz Portuqaliya ilk dəfə Avropada dekriminalizasiya siyasetini tətbiq etmişdir. Burada uyuşdurucudan istifadə cinayət kimi deyil, ümumi sağlamlıqla bağlı bir vəziyyət kimi baxılır.

Bu cür yanaşma və həbs cəzasının reabilitasiya seansları ilə əvəz olunması ölkədə narkotik maddədən istifadəni və ölüm səviyyəsini aşağı salmışdır.

Argentina hökuməti həsab edir ki, yetkin insanların özlərinin qərar vermək hüququ var bu baxımdan. Əgər onların seçimi etrafındakılara neqativ təsirsiz ötüşürse, demək, insanlar özlərinə uyğun şəkildə hərəkət edə bilərlər.

Meksika dünyada narkotik dövriyyəsinin hecmində görə ilk yeri tutur. Burada ağır uyuşdurucu maddələr olan kokain, LSD və heroin dekriminalizasiya olunub.

Marixuana industriyası olan yeganə ölkə...

Məsələn, siyahidakı ölkələrdən biri olan Uruqvay dönya üzrə dövlət nəzarəti ilə marixuanna industriyası quran tek ölkə olmağa hazırlaşır. Plan çərçivəsində marixuana qiyamətləri bir xeyli aşağı salınacaq və qara bazar üzərinə təzyiq ediləcək. Nəticədə marixuananın yetişdirilmesi və paylaşılmaması hökumətin nəzarəti altında olacaq.

Ekspertlər isə hesab edir

2001-ci ildə ləğv edib. Ardınca isə "Narkotikdən imtina və reabilitasiya" adlı proqramlara keçdi və bu təcrübə ilə olunduqca ciddi müvəffəqiyyət elə etdi.

Marixuana ABŞ-da federal səviyyədə hələ qanundan kənar sayılır. Amma "medikal marixuana" adına harada 300 milyon dollar xərclənib. Bununla yanaşı, prezident Barak Obama qanunlara hər hansı dəyişiklik etməyi planlaşdırır və bu dəyişikliyi dəstəkləmir.

Bu arada narkotik istifadəçilərinin daha bir "maraqlı" çıxış yolu da var. Satışı qanunsuz sayılan narkotik maddələrin əvəzinə onların təqliidi olan "psixoaktiv maddə", "bitkisel narkotik"lər satışa çıxarılır. Bu yeni narkotik maddələr hər həftə müəyyən bir qrafiklə bazardakı yerini alır. Bəzi ölkələr səhiyyə sisteminin qorumaq məqsədilə bu satışın kökünü kəsdikləri halda bir qism ölkələr bu məsələdə dəha rahat davranışları.

Sintetik narkotiklər var və gənclər onu asanlıqla əldə edir

Portuqaliyada müalicə məqsədilə istifadə edilən dərmanların pis məqsədilə istifadə edilməsinə görə sintetik narkotik maddələr satışa çıxarılıb. Ölkənin gəncləri bu maddələri çox asanlıqla əldə edə bildiklərini deyirlər: "Bunları tapmaq çox asandır. Bir dükana girib satın almaq mümkündür. Yeni mal olduğu üçün yeni bir təcrübə sayılır. Polis da buna bir şey deyə, bizi həbs edə bilmez.

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
"Yeni Müsavat"

Cümə söhbətləri

Bismillahir-Rahmanir-Rahim! Məhərrəmlik dönenin əlamətdar məqamı ondadır ki, İmam Hüseyin (ə) eşqini yaşatmaq - insanın ruhi-mənəvi zənginliyinə rəvac verməklə yanaşı, Əba Əbdullahın (ə) mübarək məktəbinin əmələ gəlmə səbəblərini öyrənir və bu mübarək məktəbin, Asura hərəkatının qarşısında duran hədəfləri tehlil edir.

Yaponiyada keçirilən əzadərləq Ərəbistanda qadağada

Onu da qeyd etmək gərkdir ki, İmam Hüseyini (ə) yad etmək, Aşura məktəbini yaşatmaq məqsədilə keçirilən əzadərləq məclisləri dünyanın müxtəlif bölgələrində tamamilə fərqli durumda baş tutur. Misal üçün, Pakistanın bir çox bölgələrində Hüseyin (ə) əzadərlığı böyük şücaət tələb edən bir işdir. Hətta əzadərlığın nişanəsi olan qara köynək geymək belə, heyat üçün təhlükə kəsb edə bilir - o qədər böyük dözümsüzlüyü var bəzi vəhhabi-təkfirçi ünsürlerin Hüseyin (ə) əzəsinə. Bununla yanaşı, ABŞ-da, Fransada, Almaniyada - Avropanın hər yerində Aşura məclislerinin vüseti ildən-ile artır. Dünyanın ən ucqar nöqtələrində - Afrikadan tutmuş Arktikadək - Hüseyin (ə) məclisleri düzənlənir. Amma İmam Hüseyinin (ə) vətəndən - Ərəbistanda əzadərləri olmazın məşəqqətlərə məruz qoyurlar, əzadərləq məclislərini dağıdırırlar, bu məclisləri təşkil edənləri təqib edirlər.

Yəqin ki, Əba Əbdullah (ə) da xoş olar ki, biz bugünkü məclisimizdə Səudiyyədə olmazın zülmlər görən, amma Əhli-Beyt (ə) yolundan çəkilməyən şəxsiyyətlərdən danişaq. Bu insanlara hər ne zülmlər edirlərsə de, əqidələrdən döndərə bilmirlər, məhərrəm-səfər əyyamını keçirməkdən daşındırı bilmirlər...

Bu görkəmli simalardan olan, Ərəbistanın Qətif şəhərinin imam-cüməsi Şeyx Həsən Aşura ilə bağlı, Kərbəla məktəbi ile bağlı son dərəcədə əlamətdar bir ifade işlətmüşdür. Ve bu ifadənin əlamətdarlığını artıran odur ki, qətililər hər zaman İmam Hüseyin (ə) dənəminə xas bir mənəvi sıxıntı mühəsərəsini yaşıyırlar. Onlar Aşuranı nəzəri yox, praktiki taniyanlardır. Əmələn saxlaya biliblər onlar bu gün İmam Hüseyin (ə)

DÜSÜNMƏK AZADLIĞI UĞRUNDAN İLAHI HƏRƏKƏT

**Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyatçı-filosof, İçərisəhər Cümə məscidinin imam-cəməati**

azadlıq olmasa, insan yoxdur.

Düşüncəsi azad olmasa, insan, İNSAN olmaz. Əba Əbdullahın (ə) hərəkatı, mübarək məktəbi bütün digər zülmələrə qarşı qalxmaq öz yerində, digər azadlıqların yaşaması üçün qiyam etmek öz yerində, by azadlıqların bəlkə tacı olan düşünmək azadlığı insanın əlinən almaq istəyen lənətli yezidlərə qarşı mübarək ilə səciyyələnən bir İlahi savaş idi.

İnsanı kor alet etmək istəyən, zaten hürr olaraq xəlq olunən bir bioloji vahid səviyyəsinə endirmek istəyen zalimlara qarşı bir azadlıq yürüşü idi Kərbəla hərəkatı. İmam Hüseyinin (ə) mübarək məktəbinin ən ince çalarlarındandır bu.

Seyyid Rəzi fenomeni

Bu gün bu mövzuya toxunmağımız təsadüfi deyil. Bu günlər - Əhli-Beyt (ə) məktəbinin ən parlaq ulduzlarından olan, düşüncə və təfəkkürün canlı simvollarından olan Seyyid Rəzinin vəfatının ildönümüdür. Bir məfkurə, düşüncə, elm işi saçımsıdı Seyyid Rəzi topluma. Bir onu kifayətdir demek ki, "Nəhcül-bəlağə" kimi fundamental əsərin müəllifidir Seyyid Rəzi. "Nəhcül-bəlağə" - Həzəret Əlinin (ə) nurani kəlamlarının toplusudur. Seyyid Rəzi özü bu barədə təvazökarlıqla belə deyir: "Mənə dedilər ki, belə bir şeyə ehtiyac var".

Böyük və fundamental bir tədqiqat apardı Seyyid Rəzi. Və Seyyid Rəzinin bu işi görəməyə həm elmi qabiliyyəti, elmi tutumu çatırdı, həm də ədəbi zövqü. Estetik zövqü imkan yaradırdı Seyyid Rezinin Həzəret Əli (ə) kələmini dərk etməye.

Hicri təqvimini ilə 406-ci ilde, 47 yaşında Bağdadda rahmətə gedib Seyyid Rəzi. Nisbetən cavan yaşında dünyadan getməsinə baxmayaraq, bərəketli və mənali ömrü ərzində o, İslam elminə böyük töhfələr vermişdi. Nəql edirlər ki, elm və ür-

fanda böyük tədqiqat sahibi olan, təqva nümunəsi olan qardaşı Seyyid Mürtəza o qədər mütəəssir olur Seyyid Rəzinin ölümündən ki, onun cənazesini görmək taqəti olmur və qəmin şiddətindən müqəddəs Kaziməyn hərəminə pənah aparır...

Seyyid Rəzinin etdiklərinin yalnız ikisində toxunmaq kifayət eder. Həzəret Əlinin (ə) mübarək kəlamlarını - "Nəhcül-bəlağə"ni toplamaq kimi nəhəng iş görmək. Nə qədər insan hədəyat tapmışdır bu əsər vasitəsilə, nə qədər qəlbər nurlanmışdır! Həzəret Əli (ə) dəhəsinin kiçicik bir hissəsini tanımaq olur bu kitabdan... Amma bu kiçicik hissə bəs edir axtaran insanın

mıdır Həzəret Hüseyin (ə). Axıradək kimisə hidayət etmək, qadına susamışların cərgesindən kimisə çıxarıraq, xilas etmək üçün davamlı çağırış edirdi: "Varmi köməye yetişən bir kəski, Allaha xatir Rəsulullahın Əhli-Beytini müdafiə etsin!"

Lənətlik Şümr, cinayətlərini tamamlamaq üçün yezid (lən) qoşunun piyadaları ile İmam (ə) dövreyə alır və hər tərəfdən həmlələr edir. Bu zamanı səhnəyə döza bilmeyən İmam Həsənin (ə) kiçik oğlu Abdulla xeymədən çıxır. Abdulla İmam Həsənin (ə) son yadigarıdır. İmam Həsənin (ə) bu balasının cəmi 11 yaşlı var. Əmisi ilə Kufəyə yollanmışdır.

zehni həddi-bülüğə çatmışdır Abdulla... Bılır iman nədir, qeyrət nədir. Çatır İmam Hüseyin (ə). Bu an yezidlərdən biri İmama (ə) şəmsirlə zərbə endirir. Abdulla öz kiçik mübarək elini verir qabağa. İti qılınc Rəsulullah (s) övladının elini kəsir, bədənidən ayıır. O cür vəziyyətə gətirir ki, ancaq dərisi ilə bədənidən asılır.

İlahi, bu, nə müsibət! Bu, nə səhne! Aşura sehnəsi təşəbəabalalar üçün su getirən cəngavər Əbülfəzlin (ə) iki qolunun kesilməsi ilə başlayır, İmamını (ə) müdafiə edən kiçik Abdulla-hın qolunun kesilməsi ilə yeniləşir... İndi Əba Əbdullahın (ə) ha-

Kufə karvanı Aşura karvanına çevrilir. Aşura gününün əsri ya-xınlaşdırıqca, bu karvan nəyi varsa, Allah yolunda qurban verir. Fədakarlığın bütün zirvesi buradadır. Bəşəriyyətə fədakarlıq dərsi keçilir burada...

Aşuranın əsri yaxınlaşır. Yezidin (lən) əmrini yerinə yetirən yezidimilər mühəsirə halqasını sıxlışdırırlar. Həzəret Əlinin (ə) və Xanım Zəhranın (s.ə) nəvəsi, İmam Həsənin (ə) oğlu Abdulla bu səhnəyə dözmür. Görür əmisi Kərbəla meydandasında tək qalıb...

Abdulla xeymədədir. Hələ həddi-bülüğə yetişməyib. Digər uşaqlarla və qadınlarla birgə xeymədədir. Amma Abdulla daha xeymədə qala bilmir, Əba Əbdullahın bu vəziyyətinə döza bilmir. Abdulla bərdən atr özünü xeymədən bayır...

Kiçik vücuḍuya difaya qalxan bala

İndi Xanım Zeynəbin (s.ə) halını təsəvvür edək. Bir tərəfdən Əba Əbdullah (ə) meydanda təkdir, qərib və tənha vəziyyətdədir. Lənətlik Şümr, o Həzərət (ə) sonuncu həmləni etmək üçün yezid tör-töküntülərinin başında mühəsirə halqasını sıxlışdırır. Bu tərəfdən də Həsən (ə) yadigarı, hələ həddi-bülüğə çatmamış Abdulla meydana getmək istəyir. Zeynəb (s.ə) kəsir balaca Abdulla-hın qarşısını. Zeynəb (s.ə) bu gün daha kimləri qurban verməyi?!

Zeynəb (s.ə) bilmir kimə baxsın... Düşmən mühəsirəsindən olan qardaşı Hüseyin (ə) baxsın, yoxsa Həsən (ə) yadigarı olan Abdulla-ha. Zeynəb (s.ə) düşünür Abdulla-hın qarşısını kəsə bilər. Abdulla isə deyir:

"Bibican, mən qala bilmərəm. And olsun Allaha, mən Hüseyini (ə) tənha qoymayacağam!"

Abdulla atr özünü xeymədən bayır, verir özünü cəng meydanına. Abdulla isteyir öz kiçik vücuḍu ilə Əba Əbdullahı (ə) müdafiə etsin. Bəli, Abdulla həddi-bülüğə çatmayıb. Amma qəlibi həddi-bülüğə

lini təsəvvür edək. Bu gün kimləri yola salmayıb, kimləri itirmeib Əba Əbdullah (ə)...

İmam Hüseyin (ə) kiçik Abdulla-hı bağırna basır. Qulağına piçıldır: "Qardaşoğlu! Sabir et və Allahi çağır ki, O, səni saleh atana qovuşdursun!"

Sonra İmam (ə) əllerini duaya qaldırır. İmam (ə) dua həlindədir. Bu halda lənətlik Həməmələ Əbdullahın mübarək vüjuduna ox atrır. Abdulla Əba Əbdullahın qucağında şəhid olur...

Bir diqqət edək: Abdulla öz əmisi Əbülfəzli kimi qolsuz qalır, əmisi oğlu Əlişər kimi Hüseyin (ə) qucağında şəhid olur...

Nələri görmədi Aşura səhnəsi...

Nə qədər fədakarlıq, nə qədər ixləs, nə qədər ibadət, nə qədər dözüm...

Və digər tərəfdə nə qədər zülm, nə qədər qəddarlıq, nə qədər rəzillik! Nə kiçiyə, nə böyüye rəhm edilməyib burada... Bəşər tarixində ən böyük rəziliyə qol qoyulmuş burada...

İlahi, yüzillər keçir o gündən. Nə qədər kəşf olunmuş, nə qədər ixtiralar edilmiş. Amma iblis (lən) nökerləri öz xisəltlərindən əl çəkmirlər. Zəmənə yezidləri öz mənfur əməllərindən əl çəkmirlər.

Kərbəla müsibətində 5 uşaq şəhid edilmişdi. Amma bu gün zülm həyata keçirmə vəsiti olaraq qardaşı Hüseyin (ə) yaradı. Həsən (ə) yadigarı, hələ həddi-bülüğə çatmamış Abdulla meydana getmək istəyir. Zeynəb (s.ə) kəsir balaca Abdulla-hın qarşısını. Zeynəb (s.ə) bu gün daha kimləri qurban verməyi?!

Lakin bununla yanaşı, Kərbəlanın İlahi məktəbinin ana qayası olan düşünmək azadlığı uğrunda vücuti mücadilə günümüzdə də dəvəmədir. Şəxsiyyət və hürriyyət təşəni olan bəşər övladlarının aydınlaşması hər zaman rövənq tapır.

Allah Təala bəşəriyyəti bu züldən xilas etsin, Həzəret Məhdinin (ə.f.) zəhurunun təcili ilə dünyani ədalət və əmin-amanlıqla doldursun!
Amin!

ÜSAVAT

Son səhifə

N 198 (7087) 21 sentyabr 2018

Oğrunun
pul
tələbinə
belə
reaksiya
verdi -
çay
icirəm,
gözlə!

Britaniyanın Kingstone-apon-Xall şəhərində maraqlı qarət hədəsi baş verib. Belə ki, satıcıının piştaxtasına yaxınlaşan oğru ondan kassanı boşaltmayı tələb etsdə, sonuncu həmin anda çay içdiyi üçün ona gözləməsini tapşırıb. Lenta.ru saytı "The Telegraph" istinadən xəbər verir ki, satıcı Karamjat Sanqa bildirib ki, oğru ondan bütün pullarını tələb edəndə o, olduqca sakit davranıb: "Mən ona önce cavab verdim ki, çay içdiyim üçün gözləsin. Amma o, növbəti dəfə ciniş şəyi tələb edəndə mən kassanın yanındakı biçağı götürüb onun üzünü qabağında oynatdım. Bu, ona qorxub qəcməsi üçün kifayət etdi. Mən ona ziyan vermək istəməzdəm. Sadəcə, bircə dəfə qorxutmaq bəs etdi ki, geri çəkilsin".

Polis tez bir zamanda şübhəli şəxsi yaxalayıb. Bu, şəhər sakini Stüart Qisson olub. Şəhər məhkəməsi onu oğurluğa cəhdə, qanunsuz silah daşımağa, saxta pullar saxlamağa görə ittihad edərək, 5 il müddətine azadlıqdan məhrum edib.

Bankomat çalışmadi, texnik milyoner oldu

Amerikalı lotereyada əsas mükafatı bankomat aparatının çalışmaması sayəsində udub. Bu barədə Nyu-York şəhəri üzrə lotereyanın rəsmi saytında xəbər verilib. Ročester şəhərində yaşayan texnik adətən lotereya biletini aldığı mağazaya axşam saatlarında gedib. Amma mağazada bankomat işləmədiyi üçün texnik başqa mağazaya getmək zorunda qalıb. Orada kişi bankomattan 40 dollar çıxarıb, həmin pulu bir neçə bilet alıb və əvəzinə 27 dollar qazanıb.

O qədər de böyük olmayan udusdan həvəslənən kişi daha bir neçə lotereya biletini almağa qərar verib. O, qoruyucu qatı elə maşında səlib. Düşünüb ki, mağazada bəxti getirməyəcək.

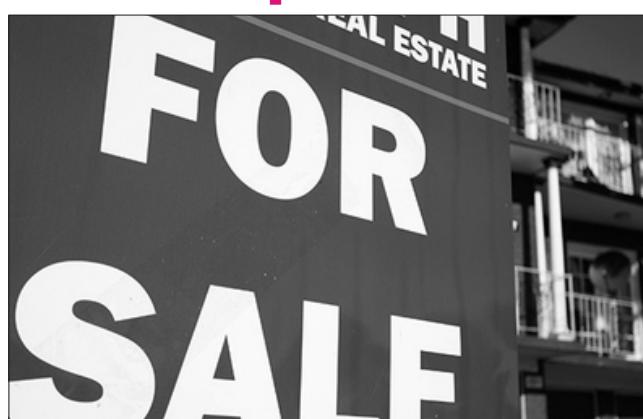
Son nəticədə isə kişi maksimal mükafati udub. "Mən öz gözlərimə inanmadım. Mən biletini yüz dəfə yaxın yoxladım. Sonda isə onun üstüne imzamı yazdım və bir qədər kənara qoymadım". Qrinell bu mükafatı bir neçə il ərzində hissə-hissə ala bilərdi.

Amma udus məbləğini bütünlükə görürməyə qərar verib. Bütün vergilərini ödəyəndən sonra ona 1 558 576 dollar məbləğində pul qalıb. Bu pullarla o, qızının təhsilinə investisiya qoymaq və özüne ev almağı planlaşdırır.

"axırıncı şey budur" - bunu da əri deyib. Bundan sonra Marti hər evə gələndə saatlarla kompüter arxasında otururdu. O, arvadına çox çalışmalı olduğunu deyib, onunla danışmamağa çalışırdı. Bir dəfə kişi noutbuk dizində yuxuya gedəndə həyat yoldaşı onun başqa bir qadınla yazışmasını görüb. Həmin yazışmadan onların birge Kanadada yaşıdığı və evlənməyə hazırlaşdıqları məlum olub.

Öri növbəti ezamiyyətə gedən gün qadın evi ən qısa zamanda satışa çıxırab. Daşınmaz emlak qadının adına olub. Buna Marti özü qərar verib. Evin satışından əldə edilən gelirin bir hissəsini qadın öz bank hesabına, digər hissəsini isə əri ilə ortaqla hesaba yatırıb. Mel özü isə rəfiqələri ilə birgə kruizə çıxıb və ezamiyyətdən qaydanın ərinin evdə başqa sahibə görəndə hansı reaksiya verdiyini bilmir. Həmin gündən etibarən Marti bir daha yoldaşı ilə elaqə saxlamayıb və birdəfəlik Kanadaya köçüb.

Xəyanət edən arindən belə intiqam aldı

Australiyalı ərinin xəyanətindən xəber tutan kimi ortaqları evi satıb. Həmin vaxt əri ezamiyyətdə olub. Mel adlı qadın etiraf edib ki, Marti ilə evliliklərində hər şey qaydasında olub. Ta ki, əri Kanadada eləvə ofis açana qədər. Kişi bu ofisi açandan sonra həftələrlə ezamiyyətdə itir və bu, cütlüyü arasındakı münasibətləri korlayırdı. "Mən çox inciyirdim ki, bu qədər vaxtı təklilikdə keçirməyə məcbur qalıram. Etiraf etməliyəm ki, hətta o, evdə olanda da mən çox inciyir və ona deyinirdim".

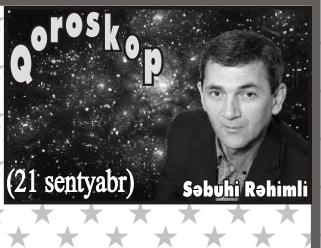
Qadın münasibətləri düzəltmək üçün ərinə ailə psixoterapeutinə getməyi təklif etse də, sonuncu razılışma-yıb. "Qısa müddətliyinə evə geləndə mənə lazımlısanın

Təsisi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmışdır.
Müəlliflər redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahalla ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

QOÇ - Ümumi məziyyətlərinə görə, uğurlu gün hesab etmək olar. Qarşılıqlı münasibətlərdə yaranmış müsbət cəalarlar ovqatınızı xeyli yüksəldəcək. Yeni xəbər eşidəcəyiniz də mümkündür.

BÜĞÜ - Qohumluq münasibətlərində sevəxətli olmağınız məsləhət görülür. Hansısa şəxsi probleminizi qabartmaqdansa, daha bəşəri idəyalarla məşğul olun. Nəzərə alın ki, bu, sizə hədsiz savab qazandırıb bilər.

ƏKİZLƏR - Səhətinizlə bağlı xırda problemləriniz gözlənilsə də, özünüzü diqqət yitirməkə bu kimi mənfi fəsadları aradan qaldırıb bilərsiniz. Çalışın ki, gün ərzində ağır fiziki işlər girişməyəsiniz.

XƏRÇƏNG - Kollektiv gəzintilərə çıxmak üçün əlverişli tarixdir. Buna əməl etməklə sürprizlərlə rastlaşacaqsınız. Günortadan sonra maraqlı situasiyaların iştirakçısına çevriləcəksiniz.

ŞİR - Saat 12-yə qədər hansıa ciddi işlər girişməyin. Əks təqdirdə, xoşagelməz situasiyalarla rastlaşacaqsınız. Nahardan sonra nüfuzlu şəxslərlə görüşləriniz sizə səmərə verəcək.

QIZ - Qəlinizin məhəbbət güşəsinə baş vurmağınız tevəqqə edən ulduzlar əsas günüñü sevgiye yönəltməyi məsləhət görür. Dardüşüncəli insanlara əhəmiyyətsiz yanaşın. Gələcəyə ümidi baxın.

TƏRƏZİ - Maliyyə baxımından düşərli gün olsa da, ümumi ovqatınızda gərginlik mümkündür. Lakin bu amil işgüzar sövdəlaşmələrdə və qərarlar qəbul etməkdə sizə mane olmayacaq.

ƏQRƏB - Yaxşı olar ki, əsas vaxtınızı ev şəraitində keçirsiniz. Uzaq yola çıxmak, riskli hərəkətlər etmək, yeni işlərə başlamaq məsləhət görülmür. Büdcənizdə isə artırməzsiniz.

OXATAN - Ulduzların düzümü əsasən səhətinizə fikir verməyi məsləhət görür. Bunu üçün ilk növbədə əsəblərini qorunmalı, hər dedi-qoduya fikir verməməlisiniz. Əsas vaxtınızı evdə keçirin.

ÖGLAQ - İş yerində həmkarlarınızla müyyən mübahisələriniz gözənlər. Odur ki, özünüzü qalmaqallara istiqamətləndirməyin. Saat 16-dan sonra şəxsi işlərinizdə dönüş yaranıb.

SUTÖKƏN - Aila-sevgi münasibətlərində vəziyyət tamamilə xeyrinə cərəyan edəcək. Kənar təsirlərə aludə olmayın. Köməyə ehtiyac duyan yaxınlarınıza sədəqətliliyinizi göstərin.

BALIQLAR - Maddi problemlərinizin qabarmasından narahət olmayın. Çünkü yaxın günlərdə bu istiqamətdə uğurlarınız artacaq. Konkret olaraq bu günə yalnız görəcəyiniz işləri konkretləşdirməlisiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlarından daha yüksəkdə durur!

İnək vertolyotə kəllə vurdu, vertolyot yandı

Australiyanın Kvinslend ştatında vertolyotə inəklə çarpışması nəticəsində dağılıb. Bu barədə lenta.ru "Brisbane Times" istinadən xəbər yayıb. Vertolyotu olduqca aşağıdan sürət pilot bu zaman inayin buynuzlarna ilışib. Bir neçə dəfə bu manedən qurtulmaq üçün cəhd göstərsə də, buna nail olmayıb və nəticədə idarəetməni itirib. Daha sonra isə təyyarə qəfil enis gerçəkləşdirib və yanıb. Hadisə yerinə gələn yanğınsöndürənlər vertolyotu söndürmeye çalışıralar da, onlar gələnə qədər yanğının əsas izləri aradan qaldırılmışdı və vertolyot sıradan çıxmışdı. İkinəfərlik yüngül vertolyotlar Avstraliyada sürürlər qovmaq üçündür. Yerə yaxın məsafədən ucan vertolyotlar bir-birindən aralı döşən sürü üzvlərini toparlamaq məqsədi güdürlər. Hər il ölkədə onlara "uçan çobanlar" məhv olur.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.100